

קונטרס

**מעלות מצות
הפרישה**

לא נראה כבושם הזה

קונטרס מעלל מצות הפרישה

מהרב הגאון ר' סנדר ערלאנגער שליט"א מבני ברק
מזכה את הרבים בשיעוריו הנפלאים
אשר רבים נהנים מאורו, ומחכמתו בהבנת עומק הנפש

חיזוק ועידוד לקיים מצות הפרישה – בין איש לאשתו
בשלימות ובשמחה בכל הזמנים – גם בדורנו דור עני [בדעת].

ורבים נתחזקו בזה

והקונטרס הוא גם למשפיעים (מחנכים ומחנכות)
האיך להדריך בזמנים אלו בדרך ובהשקפה נכונה.

מערכת לפרסם

בקשה:

נ"ב מי שיש לו קונטרס שהוא לחיזוק הדת נא לשלוח אצלנו ואנו נפרסם בעזרת השם.

לקבלו דרך אימאיל Lefarsem10@gmail.com

בעזרת השם יתברך

"הדריכני בנתיב מצותיך כי בו חפצתי"
"שמרה נפשי עדתיך ואהבם מאד"

קונטרס

מעלות מצות הפרישה

יבאר קיום מצות הפרישה מן האשה בימי נדתה, היאך
הדרך לקיימה בשמחה ובטוב לבב ביראה ובאהבה,
הן לאנשים והן לנשים, וקיום מצות הבדיקה הספירה
והטבילה בזהירות וזריזות, וגודל מתן שכרן של המצוות
האלו בעוה"ז והקרן קיימת לעוה"ב

הוצאתי לאור עולם לזכות את הרבים
חזקיהו אלכסנדר סענדר יצחק ערלנגער
בן לאאמו"ר הרה"צ המקובל ר' חיים אריה זצ"ל

שנת וספרה לה שבע"ת ימים ואחר תטהר
בני ברק - ניסן תשע"ב

כל הזכויות שמורות למחבר

ניתן להשיג הקונטרס

אצל המחבר

משפ' ערלנגער

רח' חזון איש 83

בני ברק טל' 03.5790910

הקדמה

(א) יתברך המטהר ומקדש העם אשר בחר לנחלה לו, וקדשנו בתרי"ג מצוות הק' המקדשים את האדם, וכמו שיסדו חז"ל בברכת המצוות אשר קדשנו במצוותיו וצונו, וכ"כ בתורה בפ' ציצית למען תזכרו ועשיתם את כל מצותי והייתם קדושים לאלוקיכם, וזו סגולת המצוות לקדש את האדם ולרוממו ולהאיר לו אור עליון בנפשו להתקרב אל ה' ית', ובין מ"ע ובין מל"ת מקדשים מאד את האדם, וע"י מ"ע נתוסף אור בנפש האדם, וע"י מל"ת מסתלק חלק הרע שיש בנפש האדם שהוא יצה"ר, וזוהמת חטאו של אדה"ר שעירב רע בטוב וטוב ברע ע"י אכילת עץ הדעת.

(ב) והנה כפי גודל המצוה ותקפה ותועלתה כן הוא השכר שמקבל עליה, וכמו כן העונש אם יעבור עליה ח"ו, ואם נמצא מל"ת שיש עליה עונש כרת מוכח מזה גודל כח המצוה ותועלתה, ולכן יש שני מ"ע שיש בהן כרת מפני עוצם וגודל מעלתן והם פסח ומילה (כדאיתא במשנה כריתות ב.), מפני שהם יסודות בעיקר מהות עם ישראל וקדושתו.

וכן במל"ת ישנם לאוין שחייבין עליהם מלקות ויש גם כריתות בתורה על עבירות חמורות כחילול שבת וטומאת מקדש ועריות, מפני גודל הפגם שיש בעבירות אלו, ולעומת זה הפרישה מהם כשמזדמנת העבירה לידו הוא תיקון גדול בנפש האדם, וכל פעם שפורש מן העבירה כדי לקיים מצוות ה' מקדש את נפשו מאד ומסיר ממנו חלק הרע והטומאה שיש בעוה"ז, ולכן יש תיקון עצום וגדול במל"ת ע"י הפרישה מהם, ושכרו גדול כמקיים מצוה גדולה וחשובה.

(ג) ויסוד זה נעלם מהרבה בני"א שטועים לומר דאם פורש מעבירה חמורה שאם היה עובר עליה היה עונשו גדול מאד אין בזה יתרון לנפשו ותוספת מעלה, דהרי בסך הכל לא עשה רשעות גדולה והאם בגלל זה הוא בעל מעלה, וכש"כ אם זו עבירה שכל ישראל הכשרים והיראים פורשים מזה מה מגיע לאדם שג"כ קיים חיובו, ולכן כשמגיע האדם לידי ענין כזה חושב א"ע למי שמזלו הרע גרם לו להתנסות בענין זה שהוא רק צרה צרורה, והוא מלא התמרמרות ותרעומת

על הנסיון הבלתי מוצלח שנקלע אליו. אמנם לא ידעו ולא יבינו שכל נסיון וכל כבישת היצר גם מעבירה חמורה שאם היה נכשל בה היה גרוע מאד בכשלונו שהרי כולם נזהרים מזה, הנה לעומת זה פרישתו מן העבירה הגדולה נותן לו אות הצטיינות ותוספת קדושה, והיה ראוי לברך ע"ז שהחיינו וברכה ככל ברכת המצוות אשר קדשנו במצוותיו, אלא שע"פ כללי הברכות לא תקנו ברכה על מל"ת, ואכמ"ל בזה.

ד) ומפני חסרון ידיעת גדרי המצוות ומעלת קיום הפרישה מעבירה והיאך להתייחס בענין זה, ראינו שימי הפרישה מאיסור נדה שבין איש לאשתו הם ימים קשים ושנואים ונראים כימים שחורים ולפעמים מאיימים על שלום הבית, וכמובן שאחרי שעברו הימים חוזרת השלוח והאהבה והשמחה בבית, אבל הימים האלה נראים כמו סיוט וח"ו כקללה בבית והם עצובים מאד, וסיבת הדבר מפני שקשה הריחוק של האשה מן האיש ולשניהם קשה הענין ויש בזה גם עינוי, וכאז"ל עה"פ שירא את ענינו זו פרישות דרך ארץ. אמנם אם היו מתבוננים גודל השכר על הפרישה הזו וגודל תיקון נפש האדם בזה היו מקבלים הדבר עם יותר יישוב הדעת ומנוחת הנפש, ואפשר גם להגיע לדרגא לקבל מצותו של הקב"ה בשמחה ובטוב לבב, והכל היה נהפך לזמן של עבודת ה' והתעלות הנפש בין לאיש בין לאשה, וכעין תענית יום הכפורים שכל אחד מבין שמשתלם לאדם העינוי כדי שיקבל כפרה לנפשו ושנה טובה עם השפעות טובות, וכן הוא בדיוק עניין זה של הפרישה שבין איש לאשתו שמביא טובה גדולה בביתו של האדם לו ולדורותיו אחריו בין בזה בין בבא.

ה) ועיקר קדושת ישראל והשראת השכינה בבית הוא ע"י שמירת מצוה זו כראוי וכהלכה עם כל ההידורים, [מבלי לחפש קולות כגון אלו שמחפשים דוקא רב שמיקל במראות, ועי"ז ירויח כמה ימים של היתר, ולאחרונה היה רעש גדול בין הרבנים, שגדולי הרבנים התריעו על מכשול של טעות שישנם מקילים ומתירים מראות של חשש טומאה מה"ת ה"י], וגם על האשה שמקימת הפרישה והבדיקות והטבילה מוטל להבין גודל החשיבות והאחריות שניתן לה והופקד בידה שמירת טהרה זו, ורק עי"ז יש השראת השכינה וברכה מרובה ממקור הקדושה בבתי בני, ולא להסתכל על איסור נדה כמו אויב המאיים עלינו להחריב את שלות הבית הנחמד, מפני שזה גורם שח"ו מגיעים למאס את

דברי ה' ומקיימים מצות הפרישה כמי שכפאו שד, ורוצים רק להפטר מהמטרד הקשה הזה, ובודאי שאין זו דרך נכונה וטמון בזה עצת יצה"ר להסתכל על מצוות ה' כדבר המפריע לשלום הבית ושולל שמחת האדם וצרכיו, ותוצאותיו רעות מאד כמובן, ונפרש עוד בזה להלן בקונטרס אי"ה.

(ו) וראינו שרבו ההזרכות לרומם ולהדר ולחבב מצות עונה שבין איש לאשתו, ואילו בענין מעלת ימי הפרישה וחיוב מצוות ה' שיש ע"ז הלכות מרובות הן בפרישה והן בטהרה, מלמדים רק את ההלכות למעשה בלי להכניס יראת שמים ואהבת ה' ואמונה חזקה בגודל קדושת המצוה, ורוב תועלתה ושכרה העצום, והטעם שהרי זה דבר פשוט שחייבים לשמור מצוה זו החמורה ומה יש לדבר ולזרז על זאת, וכי נחשדו ישראל ח"ו ע"ז. אבל טענה זו בלתי נכונה שעכ"פ צריך לזרז לקבל הענין בשמחה ובנועם ובדעת, וכרחוק מזרח ממערב הוא ההבדל בין שמקבל הענין מאהבה [בשכלו ופנמיות לבבו אע"פ שזה קשה לגופו הטבעי], למי שמקבלו באונס כאסון שאירע בביתו או כמו מחלה ל"ע, ואין ספק שצריך חיזוק גדול הן לאברך וכש"כ לביתו זו אשתו, וביותר בימי הפרישה שאחרי הלידה שהוא זמן ממושך, וצריך סבלנות ומדות טובות והבנה בהנהגה שבין אדם לחבירו, כשאין הנהגה המצויה שבין איש לאשתו, והזמן נמשך והיצה"ר מכניס קדרות ועצב בלב הבעל המוטרד מהבית ומריחוק אשתו ומיצרו ותאותו הדורש את חלקו, וכל הטרדות האלו נופלים עליו כמשא כבד, והוא שואל למה נאסרנו באיסור קשה כזה דוקא בזמן שהאשה זקוקה לאיזה קירבה או חמימות של אהבה וכו', ומתרעם על כובד הנסיון הארוך הזה, והכל נובע מחוסר הדרכה בענין הרם והגדול הזה, ועז"נ גם בלא דעת נפש לא טוב.

(ז) ולכן נתחזקתי בעזר השם ית' לכתוב קונטרס מעלות הפרישה בענין זה שיהיה לתועלת הן לאנשים והן לנשים, שיעיינו ויקראו בו, וביותר בזמנים שצריכים חיזוק ע"י אמונה ובטחון בה' בכמה וכמה מהלכים ורעיונות, ויבינו כמה מעלות טובות למקום עלינו במצוה זו ורק מוטל עלינו להעמיק ולהתבונן ביסודות שמצינו בדברי חז"ל וספרים הק', ונזכה לקבל הענין מתוך דעת ושמחה וחכמה, כש"כ "כי לאדם שטוב לפניו נתן חכמה ודעת ושמחה", ויעמדו בנסיון הזה מתוך עוז וגבורת הנפש ולא מתוך אונס ושפלות הנפש והרוח, ויתוסף בהם רוח טהרה וסבלנות וזיכוך הנפש, ותקוה גדולה באמונה שכל הצער שיש בענין

הזה הוא לטובה גדולה, וכש"כ למען ענותך לנסותך להטיבך באחריתך, וכידוע שע"י צער המצוות נפטר האדם מיסורים ומכאובים אחרים, והכל מושגח מן השמים כל רגע של צער ומניעת הנאה וצרכי האדם, הכל ספור ומדוד בשמים, וכפי אמונת האדם ובטחונו בה' כן יזכה לשכר הגדול הצפון בעוה"ב, וכש"כ "מה רב טובך אשר צפנת ליראיך פעלת לחוסים בך נגד בני אדם", והשכינה תשרה בבית ירא ה' ההולך בדרכיו ותסעדהו ותחזקהו ותנחמהו בכל המצבים כש"כ אשרי כל ירא ה' ההולך בדרכיו וגו'.

פרק א'

בו יבואר סיבת הצער והקושי שיש לאדם בזמן הפרישה

ידוע שיצה"ר, אורב לאדם להפסיד שכר המצוות שהוא מקימם, פי' אע"פ שקיים המצוה כהלכתה משתדל היצר למעט השכר או להפסידו, מפני שהוא השונא הגדול שיש לנו בעוה"ז כידוע בספר חובת הלבבות (שער יחוד המעשה פ"ה), וענין זה רואים אותו אצל מצות הפרישה מן הנדה שכל ישראל הכשרים מקיימים אותה כהלכה, אבל יצה"ר מכניס יגון בכנ"א כאשר צריכים לפרוש מנשותיהם, ולא מבעיא האשה שזו קללתה של חוה להצטער בדם נדות, כש"כ הרבה ארבה עצבונך ודרשו בגמ' (עירובין ק:) שזה דם נדות ודם בתולים, אלא גם האיש מצטער על הריחוק שגזרה עליו התורה בזמן הזה, ומקיים מצוה זו בעצבון כמו אונס, ועי"ז נגרע הרבה משכר המצוה הגדולה הזאת, כאשר עושין אותה בלי רצון ובעצבות בלי שמחה שזוכה לקיים רצון ה'.

וגם הרבה פעמים באים לידי קטטות ותגרות וחוסר הבנה בימים אלו, ואע"פ שאוהבין זא"ז יש מקום לשטן לגרום חסרון בשלות הבית ושלומו בזמנים של פרישה, והענין קשה למה יקרה דבר כזה ע"י קיום מצות השי"ת שהרי התורה דרכיה דרכי נעם וכל נתיבותיה שלום (ועי' רמב"ם סוף ה' חנוכה שכ' שכל התורה ניתנה לעשות שלום בעולם).

ונראה שטעם הדבר הוא באמת בגלל שמסתכלין על מצוה זו כעונש ומקבלים אותה בתרעומת, וכאז"ל (שבת קל.) כל מצוה שקבלו בקטטה עדיין עושין אותה בקטטה, וזו מצות פרישה מן העריות דכתיב וישמע משה את העם בוכה למשפחותיו על עסקי משפחות עדיין עושין אותה בקטטה, דליכא כתובה דלא רמו בה תיגרא, ע"כ. הרי לנו מבואר להדיא שמפני שאין מקבלין המצוה כראוי ברצון זו סיבה לקטטה ומכשול, שאין המצוה מגינה כראוי אם אין מקבלים אותה בשמחה וברצון [ויתכן שזה נרמז גם בל' הגמ' דליכא כתובה דלא רמי בה תיגרא, שהכתובה רומזת על כל חיי האישות וצרכיה, ולכן כתוב בה ומיעל לותיכי כאורח כל ארעא], ולכן פשוט שהעצה הנכונה למנוע קטטות ותיגרות ותרעומת בבית הוא ע"י שיקבלו האיש והאשה מצות הפרישה וכל פרטיה בשמחה וברצון, ואז יראו שהמנוחה והשלווה שוררת תמיד בביתם, בלי שינויים בין זמן איסור לזמן היתר.

וגם האשה שנתקללה בדם נדות ומרגישה בתחלת נדתה כמו חולי ואבריה כבדין עליה, הנה אם תקבל מצות הפרישה מבעלה כדי לקיים רצון ה' בלי התמרמרות על המצב והריחוק, אע"פ שזה כאב ועגמ"נ מצד הטבע, יגן הרצון הטוב לקיים המצוה להקל מעליה הרבה מן הצער הגופני, וגם אם מתעכב ימי טהרתה אחרי שכבר הלכו הדמים עד שיכולה להפסיק בטהרה לספור ז"נ, תקבל צער הפרישה מבעלה באהבה כמו שנצטוינו לקבל כל מיני יסורין באהבה שנא' וידעת עם לבבך כי כאשר ייסר איש את בנו ה' אלקיך מיסרך, וכתוב למען ענותך לנסותך להטיבך באחרייתך, פי' שכל העינויים ומניעת צרכי האדם הם כדי לנסותו בעוה"ז ולהרבות לו שכר לעולם הבא שכולו טוב וכולו ארוך ונצחי עד אין סוף, וע"ז אחז"ל הוי מחשב הפסד מצוה כנגד שכרה ושכר עבירה כנגד הפסדה, שצריך האדם לחשוב בנפשו דמה שהוא מפסיד בעיני עוה"ז ורצונות הגוף מפני המצוה הנה כנגד זה מרויח שכר רב לעוה"ב, והצער כאן בעוה"ז חולף שהוא זמן מועט, ולעומת זה התענוג בעוה"ב קיים לעולם ועד, והוא גדול הרבה יותר מכל תענוגי עוה"ז.

ונמצא לפ"ז שכל מה שאנו מרגישים צער וקושי בימי הפרישה הן מפני עצם הנדות והן מפני הריחוק שאין האדם מקבל מילוי תשוקתו הגדולה בזמן הזה, הכל הוא לטובתנו ותיקון נפשנו, והקב"ה משלם ע"ז שכר טוב ומפצה את האדם על כל מה שעבר עליו, [וזה גם כשמביא יסורין מפני עוונות וכש"כ אם היסורין באים ע"י דבר מצוה], ואח"כ מרגיש נחת ותענוג יותר ממה שהרגיש את הצער וכש"כ שמחננו כימות עיניתנו.

פרק ב'

בו יבואר פרטי הקושי שיש לאדם ואשתו בימי נדתה,
וגודל המצוה להתגבר על הקשיים האלו

אחז"ל סוף מס' אבות לפום צערא אגרא, פי' שהשכר שמקבלים על המצוות והתורה הוא נמדד כפי מה שנצטער האדם על קיום המצוות, ואמרו באבות דר"נ פעם אחת בצער יותר ממאה שלא בצער, פי' שהאדם מקבל שכר על מצוה שעושה פ"א מתוך צער יותר ממאה מצוות שעושים בלי צער, וכאשר נתבונן נראה שמכל המצוות שאנו עושין, מצות טהרת המשפחה היא מהמצוות שמקיימין בצער ועינני הרבה יותר מכל מצוות אחרות.

ונבאר כמה בחינות בצער הזה, שכולם הם גלויים לפני יוצר בראשית לשלם שכר גדול מרב טוב הצפון לצדיקים, יותר ויותר מכל מצוה אחרת:

א' הנה הקב"ה נטע תשוקה גדולה בין איש לאשתו על החיבור והקירוב שביניהם, והכל לתועלת האדם כדי שתהיה ביניהם אהבה ואחדות והכרת טובה שכל אחד נזקק מאד לחבירו, [וכמו שנטע בטבע האדם הרצון לאכילה והרגשת טוב טעם במאכלים], וע"ז מברכין ברכת נישואין אשר ברא ששון ושמחה וכו', (וראוי גם לכיין תמיד בברכת שעשה לי כל צרכי הודאה לה' על צרכיו שהמציא לאדם אשת חיל שע"ז נתמלא צרכיו, וכן האשה תודה לה' על הטובה הזאת), וכאשר נעדר ענין זה קשה מאד לשניהם.

ב' האדם צריך שתהיה אשתו טהורה עבורו, מפני שע"ז מצילתו מן החטא כאז"ל (יבמות ג.) דיינו שמגדלות את בנינו ומצילות אותנו מן החטא, וכאשר היא אסורה עליו שאין לו פת בסלו חסר לו השמירה הטובה, (וגם בהלכה מצינו חילוקים במ"ב סי' ג' ס"ק כ"ז), ולכן דואג ומצטער בזמן האיסור.

ג' כשיש פרישה בין האיש והאשה קשה יותר לפייסה אם יש ביניהם חילוקי דעות או מריבה וכעס, משא"כ כשהיא טהורה יכול לפייסה בתנועה אחת או דיבור של חיבה, וכידוע ביו"ד סי' קצ"ה כו"כ הלכות של הרחקה שישנם בזמן האיסור גם בדיבור, ואמנם ראוי לברר הלכה למעשה איזה דיבורים של שלום וריעות מותר לאמרם גם בזמן איסור וכש"כ במקום שהדבר נצרך להשכין שלום ואכמ"ל בזה.

ד' האשה עצובת רוח בזמן שהיא רחוקה מקרבת בעלה, שהרי קרבה זו גורמת שמחה לשניהם, ואז"ל אשה בעלה משמחה, וכל ענין העונה והקירבה שבין איש

לאשתו נקראת בחז"ל שמחה כמו שאמרו במס' פסחים (עב): חייב אדם לשמח אשתו בדבר מצוה, וכמו כן כשחסר שמחה בבית כל הענינים קשים יותר ונעשים ברפיון וירידת מצב רוח, ומדת השמחה תועלת גדולה לאדם בכל תהלוכות החיים, כידוע לכל.

ה' כאשר האדם הוא במצב רוח ירוד הוא נפגע מכל דבר והדמיון שולט עליו מאד, ואע"פ שהשני אינו מכויץ כלום נדמה לו הכל לחשך וערבוביא ומעורפל, ונפשו קצרה מלקבל כל עניניו במנוחה וסבלנות, ונעשה רוח של מתיחות בבית.

ואמנם גם במצבים כאלו מוטל על האדם לדאוג על שלום ביתו, ולקבל כל הענינים מתוך סבלנות והתחזקות באמונה ובטחון, שכל מה שעובר עליהם הוא לתועלת הנפש וכפרת עוונות, וגם לחנך את האדם להכנעה וסבלנות שהם המדות המשובחות שהאדם לומד אותם בעיקר ע"י נסיונות החיים, וזה לימוד למעשה כאשר מזדמן לאדם מצבים בלתי נעימים ואעפ"כ הוא מתחזק לסבול ולהמשיך בהנהגה ישרה וטובה, בזה הוא מזדכך ונתקן מאד, והוא ענין תיקון המדות שעליהם נצטוינו בתורה והלכת בדרכיו, וכ' הגר"א ז"ל דעיקר חיות האדם בעוה"ז הוא שבירת המצות וזה תכלית החיים, ועז"נ ודרך חיים תוכחת מוסר, מפני שענין המוסר הוא לייסר עצמו בשבירת הרצון והמדות, וע"י זה זוכים לעוה"ב יותר מהרבה מצוות ומע"ט, (וע"י היטב באגרת הגר"א ז"ל ותבין).

הנה עיקר מבחן האדם ומעלתו האמיתית אינו ע"י ריבוי מעשים ולימוד אלא ע"י עמידה בנסיונות החיים במצבים העוברים עלינו, וכאשר האדם עומד בנסיונות אלו נבנית בזה קומתו הרוחנית ומעלת נפשו באמת, וע"ז אחז"ל עשרה נסיונות נתנסה אברהם אבינו ועמד בכולם להודיע כמה חבתו של אברהם אבינו ע"ה, הרי לך שלא נתחבר אברהם אבינו שאנו מקיימים בזכותו (כמו שתקנו בשמו"ע מגן אברהם) רק ע"י עמידה בנסיונות, והם עשרה נסיונות הכוללים כל הענינים שבעולם וכידוע שמשפר עשר הוא מספר הכולל (וע"י מהר"ל עמ"ס אבות בספרו דרך החיים פ"ה), וכך הוא בענינינו שעיקר חביבות האדם לפני השי"ת הוא רק ע"י עמידה בנסיונות החיים במצבים האלו, וכל הטורח להשיג שלום בביתו בזמנים כאלו שהטבע גורם למניעת השלום וכו', הנה שכרו גדול מאד, וכל הברכות יחולו על מי שמשים שלום בתוך ביתו וכדאיאתא (אדר"נ פכ"ח) כל המשים שלום בביתו כאילו משים שלום בכל ישראל, וכלי מחזיק ברכה הוא השלום כידוע, וכלל כל המדות טובות כולן הוא השלום כש"כ הגר"א ז"ל בסוף פירושו על מגלת אסתר ע"ש היטב.

פרק ג'

בו יבואר תועלת השמירה מן החטא וקיום שלום בית ע"י הפרישה בימי האיסור

ולענין השמירה שהאדם נשמר ע"י אשתו הטהורה מפני שיש לו פת בסלו, ודבר זה חסר בזמן שהאשה בטומאת נדתה, הנה עלינו לדעת ששמירת האשה את בעלה, אינו רק ענין טבעי מפני שיכול להוציא תאותו בו ועי"ז נשקט יצרו הרע והרהוריו, אלא באמת יש ענין גדול וסגולי בזה, והוא מפני שהאשה נמשלה לשכינה שנקראת אשת חיל עטרת בעלה, [ולכן ברכת האדם בביתו ע"י האשה ומפני זה חייב ליהרר בכבודה כא"ל במס' ב"מ (ט.ט.) לעולם יהא אדם זהיר בכבוד אשתו שאין ברכה מצויה בביתו של אדם אלא בשביל אשתו, וע"ש בס' תורת חיים שכ' הטעם מפני שנמשלה האשה לשכינה שהברכה נמשכת על ידה], וכאשר פורש האדם מאשתו מפני מצות התורה עושה בזה תיקון גדול לשכינה וי"ל סיעתא דשמיא לינצל מעבירה (ועי' בזה בספר תומר דבורה פרק ט' ומקור הדברים בזה"ק פ' בראשית דף ג'.), והכל מכח השכינה.

ובודאי שגם בימי נדתה צריך לאהוב אותה ולכבדה, וזו אהבה טהורה לש"ש יותר ויותר מאהבתו בטהרתה שאז י"ל הנאת הגוף ממנה, ועצם התקשרות הנפש באשתו גם כשאינה מצויה לו להתקרב עמה בפועל, הוא שמירה לאדם ומראה שהם קשורים בנפש באמת, ובמקום האחדות והשלום הפנימי והאמיתי שם שורה השכינה הק' והברכה, ואילו היו בנ"א יודעים היטב יסוד זה שאחדות האיש עם אשתו הוא דביקות בשכינה גם שלא בשעת מצוה והנאת הגוף שביניהם, היו מצליחים מאד בזיווגם והיתה הברכה והשמחה והטהרה שורה עליהם, משא"כ כאשר החיבור והאהבה מיוסדת בעיקר רק על יסודות של הנאת הגוף שאז הוא ענין אחר לגמרי, שגורם הרבה פעמים גם פירוד ועצבון, ובפרט בימי הנדות והאיסור כידוע.

ועלינו לדעת שאמנם נכון הדבר שהאדם צריך ג"כ חלק הגופני ושמחתו באשתו, וג"ז מצילתו מן החטא, מפני שניתן באדם יצה"ר לצורך קיום פו"ר והבית, והוא כעין טעם האכילה שניתן במאכלים כדי שנאכל היטב ונחיה, ואמנם הרי קבעו חז"ל בענינים אלו אבר קטן יש באדם משביעו רעב מרעיבו שבע (עי' סוכה דף נב:) פי' שענין תאות האדם לעניינים אלו אינה נגמרת ע"י מילויי תשוקתו מפני שהיצר מרעיב ומגרה רצון האדם ותאותו אחרי שמתרגל להשביע את עצמו, ורוצה עוד דברים

והנאות כאלו (ולפעמים מתאוה לנשים אחרות ה"), אבל אם האדם מרעיב א"ע ומונע חלק מרצונותיו ותאוותיו אז שורה עליו רוח נכון וטהור ומשביעו שאין לו צורך כ"כ להרבות בזה, ומסתפק ושמח בחלקו וכפי האפשרות והמצואות שיכול להתחבר עם אשתו כהלכה, והכל נעשה מתוך דעת במתינות ומתיקות ונועם, וענין זה הוא יסוד גדול בכל חיי האישות.

ונמצא לפ"ז שימי האיסור הם בעומק שמירה גדולה לאדם שמתרגל שאינו ממלא תאותו תמיד, וזה חינוך התורה עבורנו שלא נשקע יותר מדאי להימשך בתאוות ושלא נהיה גסים כאומות העולם ופורקי עול, ועי"ז נשמח בחלקנו ונשותינו ונכיר טובת ה' במתנה טובה שנתן לנו, וזו קדושת המצוות שהבטיח לנו הקב"ה למען תזכרו ועשיתם את כל מצותי והייתם קדושים לאלוקיכם דהיינו שע"י שמירת המצוות כראוי בחפץ לב ורצון טוב, גם כשהם נוגדים רצונות הגוף, נזכה עי"ז במשך הזמן להרגיש האור הגדול והתועלת שיש במצוות לנפש, ונתקדש ונתרומם על ידם בזה ובבא. [וגם אם יקרה לאיש מקרה לילה בלתי טהור בימי האיסור, צריך לקבל ימי הפרישה בשמחה, ולהעביר מלבו העצבות והיגון התופס את האדם ע"י טומאת קרי, ויטבול בכוונה טהורה והרהור תשובה, וזה מועיל לתקן פגם הזה הבא מחמת אונס, והעצבות והבלבול בענין זה הוא עצת יצה"ר, ואינו שייך למצות הפרישה שבודאי אם יקבל אותה באהבה ויראה טהורה לא תגרום שום רע ח"ו].

וגם לאשה אע"פ שליבה הומה ומתגעגעת מאד לבעלה וקשה לה הפרישות בימים אלו, מ"מ צריכה לדעת שבאמת גם הפרישה זו טובה עבורה, שע"ז בעלה מחבבה יותר כאשר יודע שתענוג זה אין לו תמיד, ומחכה לה ומכיר טובתה והיא יקרה מאד בעיניו, וכאז"ל (נדה לא): למה אמרה תורה איסור נדה כדי שתהא חביבה על בעלה כל שעה כשעת כניסתה לחופה, משא"כ אם מתרגל האדם להנאות עוה"ז במשך הזמן מזלזל בזה ואם פעם יחסר לו תאותו ורצונו יתקצף עליה, וכאילו שהכל מובן מאליו שחייבת תמיד לספק לו רצונותיו בדיוק כפי דמיונו, ומפני שלא הורגל לפרוש ולוותר ע"ז, וחינוך התורה עמוק מאד, וגם אם הוא קשה בתחלתו הוא מתוק בסופו ומתיישב על לבו של האדם, וזה היפוך מאלו השטופים בתאוות שמתוק להם בתחלתם ובסופם הוא מר שהם רוצים תמיד למלאות תאותם ולא באים על סיפוקם ואושר הנפש כראוי, [ועיין עוד במש"כ בזה להלן סוף פ"ט].

והכתוב אומר (תהלים קכח) אשרי כל ירא ה' ההולך בדרכיו, יגיע כפיך כי תאכל אשריך וטוב לך, אשתך כגפן פוריה בירכתי ביתך וגו', פי' דמי שהוא ירא ה' והולך בדרכי ה' ומשלים עם נפשו לקבל דרכי ה' ברצון ובשמחה ובאמונה שלימה שהם טובים (שזה נקרא הולך בדרכי ה'), וגם אם זה כיגיע כפיים שקשה לגוף מ"מ הוא משליט השכל הישר ורוח נכון במהלכי החיים, אז אשריך בעוה"ז וטוב לך לעוה"ב, וגם אשתך כגפן פוריה פי' שהאשה נמשלה ליין דכמו שהיין כאשר מתיישן נעשה יותר טוב ומשובח, כן זיווגו של האדם משתבח יותר ויותר במשך שנות חייו עד זקנה ושיבה, וברור שזה רק אצל ירא ה' ההולך בדרכי התורה שדרכיה דרכי נועם וכל נתיבותיה שלום, וזה כח התורה והמצוות שמעלין חן על האשה בעיני בעלה וכש"כ על התורה שהיא אילת אהבים ויעלת חן, והכל מתנת אלקים לשומרי מצוותיו בתמים.

פרק ד'

חשבון הנפש אם יש מתח ומריבה בין איש לאשתו בזמן האסור

ואם קורה מריבה או מתח בין בעל ואשתו בימי איסור ונדמה להם שזה מחמת הפרישה, הנה מי שבוטח בה' ית' יודע הכלל מש"כ "שומר מצוה לא ידע דבר רע", ואין נזק והפסד באים ע"י שמירת המצוות, ובודאי שעוונות האדם הם גורמים מריבות, וע"פ רוב חסרון במדות טובות וכיו"ב הם מכערים את החיים, וכעס או קפידא או סבר פנים רעות, או דיבורים שאינם הגונים הם גורמים ריב וקושי בבית, אלא שיצה"ר מפריח דמיונות להוציא שם רע שכביכול הדבר נגרם מפני המצוה, והכל כדי להחליש שמחת המצוה ולמעט קיבול השכר, וכדי שהאדם ימאס דבר ה' זו הלכה, והחכם עיניו בראשו להבין דרכי יצה"ר וערמתו.

ועיקר המכשולים באים מפני עצבות האדם ורוע לבבו שאינו מקבל המצב כדבעי, והנה אין להאשים האשה על דבר זה כ"כ, מפני שזה זמן קשה לה שהרי זו קללת חוה על חטא עץ הדעת, וגם טבע האשה להשתוקק מאד לבעלה ומרגשת בזמן נדתה כמו שהיא מנודה ומרוחקת וזה פוגע בה (ועי' רמב"ן פ' ויצא על הפסוק לא אוכל לקום מפניך כי דרך נשים לי מש"כ בענין הרחקת הנדות שנהגו בו הקדמונים), ועיקר חובת הסבלנות (במיוחד בימים ראשונים של התחלת וסת הנדות), מוטלת על הבעל שהוא בן תורה שיודע ספר, וחייב להבין ולהשכיל ולהתחכם בעצת ספרי מוסר ודעת המלמדים הדרך הישר והנכון, ואם יקבל המצב בשמחה והבנה יועיל מאד למעט הסבל לאשתו, ויש קשר עמוק בנפש האדם עם אשתו שהם בשורש נפש אחת כידוע בזוה"ק, וע"י מחשבות טובות ומתוקנות של הבעל יזריח אור נפשו הטהורה ולבו לשמים, גם על אשתו שתבין עכ"פ קצת הענין, ויתמתק הקושי ויהיה יותר ממוזג בחסד ורחמים.

ובאמת הכל תלוי בתפלה ונגם על כל עניני יסורים ונסיונות העוברים עלינו אחז"ל (ברכות סב.) קבלה דיסורי שתיקותא ומיבעי רחמי, שהסבלנות והתפילה מועילים להקל היסורים ושיהיו נסבלים ולא יהיו כ"כ קשים], ואם יתפלל האיש על זאת, וכש"כ "על זאת יתפלל כל חסיד אליך לעת מצא" ודרשו חז"ל (ברכות ה.) זו אשה, בודאי שיכול לפעול הרבה לטובה, ובסוף הקונטרס נסדר בס"ד נוסח התפלה על הימים האלו.

ויש כלל גדול והוא מיסודות הבטחון ואמונת השגחה פרטית שכל עניני הצער העוברים על האדם נגזרו מן השמים, ואם מצטער ע"י דבר מצוה או שמצטער על עול התורה, יוצא בזה גזירת היסורים שנגזרו עליו, ועז"נ "אשרי הגבר אשר תיסרנו" ומתורתך תלמדנו", ופירשו חז"ל במדרש אין לך אדם בלא יסורין אשרי לאדם שיסורין באים עליו מן התורה, ובס' ברכת פרץ פ' מקץ ביאר הענין היטב, וע"ש שמבאר שהיסורין נשלחין במדה ובמשורה מדוייקת מאד, והכל לתיקון נפש האדם וכפרת עוונותיו ולמען השגת התורה ועוה"ב שא"א לזכות בלי יסורין [ועי' מהר"ל נתיבות עולם נתיב היסורין פ"א שפי' הענין מפני שמוכרח האדם לזכך החומר וכח הגשמי ועכירות עוה"ז שיש בנו וביותר אם זה ע"י חטא], וא"כ ודאי שהיסורין שיש לאדם ע"י עסק התורה והמצוות, או שנדמה לו שאילולי עסק התומ"צ היה יכול לסדר שיהא מצבו הגשמי יותר טוב, פשיטא שכל אלו היסורין שבאין לו ע"י עסק התורה והמצוות נלקחין בחשבון בב"ד של מעלה, ומנכים בערכם יסורים אחרים שהיו מזומנים לבא עליו, ונמצא שלא הפסיד כלל ע"י היסורין שבאין עליו מחמת התורה, אלא שתחת אשר יסורים בעלמא המה רק כפרה ומירוק לעוונותיו והכשרת גופו לקבל השפעה דקדושה, הרי היסורים שבאים מחמת עסקו בתומ"צ מלבד שהם מזבח כפרה ככל יסורין דעלמא עוד המה זכות נורא ואיום בעצמן ונחשב כאילו הקריב נפשו לפני הקב"ה, ושנינו לפום צערא אגרא (פי' שנתוסף שכר על מצוה הנעשית בצער) ואמרו באדר"נ פעם אחת בצער יותר ממאה שלא בצער.

נמצא דמחמת היסורין הבאים ע"י התורה והמצוות לא נוסף לו יסורין אפי' משהו, כי תחת זה ינוכה לו ממנת היסורין הראויים לבא עליו בין כך, ועוד הם ריוח עצום ורב שאין לתאר כלל (שהרי נתוסף מעלה ושכר במצוה שקיים מתוך יסורים), וזהו שאמרו אשרי מי שיסורין באים עליו מן התורה, עכ"ד ס' ברכת פרץ.

וחשבון הנפש הלזה חייבים האיש והאשה לעשות כשרואים שנעשה מתח וקושי ביניהם בסדרי החיים בזמן האיסור, לפעמים מחמת חוסר סבלנות, או מחמת חוסר הבנה, וע"י עצבים ובלבול הדעת וחוסר השמחה הטבעית שיש כאשר הם ימי היתר, ועל כל מיני הפרעות יש תשובה שיסורים והפרעות אלו מנכים אותם מן האדם על מה שנגזר עליו שיבוא ממקום אחר, ואם מקבלם בסבר פנים יפות מחמת המצוה נתוסף שכרו מאד.

פרק ה'

בו יבואר מעלת מצות הפרישה מן הנדה,
ושכרה גדול מאוד ושקולה כנגד הרבה מצוות אחרות

ונבאר בס"ד גודל מעלת האדם המקיים את הפרישה מן האשה כהלכה, וגם שמצוה זו שקולה כנגד הרבה מצוות שבתורה שאנו מקיימין, ויש ע"ז שכר עצום ונפלא מאד, ואע"פ שמצד אחר אם ח"ו יעבור על מצוה זו עובר עבירה חמורה מאד, וחייב כרת על כל ביאה ועל כל חלק מהביאה הן כניסה ויציאה, וכן על חיבוק ונישוק יש חומר של איסור יהרג ואל יעבור, פי' שעדיף למות ולהפסיד כל החיים כדי שלא לעבור על איסור זה, ואע"פ שפקו"נ דוחה כל התורה, והאדם יכול לקיים המון מצוות ומע"ט במשך ימי חייו, אעפ"כ חמורה כ"כ עבירה זו וכל אביזרייהו שעדיף לוותר על החיים כולם מלעבור פ"א חיבוק ונישוק בנדה, והטעם שזה כתם ופגם בנפש קשה מאד שלא ישוו כנגדו כל ימות חייו, גם אם ירבה בהם תורה ומע"ט.

והנה יש לפנינו שני הפכים זה לעומת זה, דהיינו אם מקיים הפרישה וכובש יצרו המתאוה לאשתו בזמן האיסור, זוכה לרב טוב הצפון לצדיקים, ואם מקבל המצוה ברצון ובנפש חפצה מתקדש מאד מאד מזה, ונתוסף לו טהרה גדולה בנפשו, ולעומת זה אם עובר ע"ז גורם חורבן ופגם עצום ונורא מאד, ודומה מצוה זו כמו תענית יוה"כ שע"י העינוי זוכה לכפרת עוונות וקדושה נפלאה נמשך על אלו שמתענים ביוה"כ והדבר מורגש מאד בבית ישראל, מפני תוקף גילוי הקדושה שיש ביום הנורא הזה כידוע, ולעומת זה אם אוכל ביוה"כ כשחייב להתענות עבר על חיוב כרת ועונשו גדול מאד, מלבד מה שהפסיד כפרת עוונותיו וחותרם החיים אשר נשפע ביום הקדוש, ועוד המון עניינים נפלאים.

וידיעה זו נעלמת מהרבה אנשים החושבים שמרוב החומר שיש באיסור נדה, הנה כל הנשמר מזה מרויח רק שאינו נכנס בחומר כרת, אבל לא נתוסף לו מעלה נפשית בעצם קיום המצוה כמו מי שאכל מצה והניח תפילין וכיו"ב, וזה טעות מחוסר ידיעת ד' חז"ל מש"א במעלת הפורש עצמו מן העבירות, ובפרט בעבירה שיש בה תאוה ורצון גדול, ומקור הדברים בכ"מ בש"ס וכדאיתא במס' מכות (כג.) במשנה מה אם העובר עבירה אחת נוטל נפשו עליה העושה מצוה על אחת כמה

וכמה שתנתן לו נפשו, ר"ש אומר ממקומו הוא למד שנא' ונכרתו הנפשות העושות וכתוב אשר יעשה אותם האדם וחי בהם, הא כל היושב ולא עבר עבירה נותנים לו שכר כעושה מצוה, ופי' רש"י הרי חייב כרת על הנכשל בהם ונתן חיים למונע ובדל מהם, דכתיב קודם העריות ושמתם את חקותי ואת משפטי וגו' דכתיב אשר יעשה אותם האדם וחי בהם וסמיק ליה איש איש אל כל שאר בשרו לא תקרבו לגלות ערוה, דמשמע מי שעושה חקותי אני נותן לו חיים, ואלו הן חקותי איש איש וגו', הא למדת כל היושב ואינו עובר מקבל שכר, עכ"ד רש"י.

ואמרו עוד שם במשנה רבי אומר הרי הוא אומר רק חזק לבלתי אכול הדם כי הדם הוא הנפש, ומה אם הדם שנפשו של אדם קצה ממנו הפורש ממנו מקבל שכר גזל ועריות שנפשו של אדם מתאוה להן ומחמדתן הפורש מהן על אחת כמה וכמה שיזכה לו ולדורותיו ולדורות דורותיו עד סוף כל הדורות, ר"ח בן עקשיא אומר רצה הקב"ה לזכות את ישראל לפיכך הרבה להם תומ"צ שנא' ה' חפץ למען צדקו יגדיל תורה ויאדיר, ופי' רש"י לזכות את ישראל כדי שיהיו מקבלים שכר במה שמונעין עצמן מן העבירות לפיכך הרבה להם שלא היה צריך לצוות כמה מצוות וכמה אזהרות על שקצים ונבלות שאין לך אדם שאינו קץ בהן, אלא כדי שיקבלו שכר על שפורשים מהן, עכ"ל.

וברש"י פ' ויקרא (ה, יז) כ' ר"י אומר אם נפשך לידע מתן שכרן של צדיקים, צא ולמד מאדם הראשון, שלא נצטוה אלא על מל"ת ועבר עליה, ראה כמה מיתות נקנסו עליו ולדורותיו, וכי איזו מדה מרובה של טובה או של פורענות, הוי אומר מדה טובה, אם מדת פורענות המעוטה ראה כמה מיתות נקנסו לו ולדורותיו, מדה טובה המרובה, היושב לו מן הפיגולין והנותרות (פי' שאינו אוכל בשר פיגול ונותר) והמתענה ביוה"כ על אחת כמה וכמה שיזכה לו ולדורותיו ולדורות דורותיו עד סוף כל הדורות, עכ"ל, וביאור ד' המדרש שכל מל"ת הוא תיקון על אכילת עץ הדעת של אדה"ר, וביותר מצוות ל"ת שיש בהם כרת או מיתה שכל עיקר תיקונם הוא לפרוש מן המיתה שהוא חטא עץ הדעת שהביא מיתה לעולם, ובפרט איסור נדות שכל עיקרו בא עלינו מפני קללת חוה שע"י שהנחש בא על חוה והטיל בה זוהמא צריכה לפרוש מבעלה עד שתסתלק טומאתה ותטהר ע"י ספירה וטבילה, ולכן תיקון מצוות אלו שהוא היפוך חטא אדה"ר גורמים זכות גדול לנו ולבנינו וכל דורותינו.

ויש מי ששואל הרי עיקר קיבול שכר על קיום מל"ת הוא מפני שבא לידו העבירה ולא עשאה וכדאיתא בגמ' קידושין (לט:): ישב ולא עבר עבירה נותנים לו שכר כעושה מצוה, כגון שבא דבר עבירה לידו וניצול הימנה, ופי' רש"י בעבירה שבא לידו וכפה יצרו ולא עבר אין מצוה יתירה מזו, עכ"ל. וא"כ הרי מצות פרישה מן הנדה מושרשת מאד בקרב הכשרים מבית ישראל ולא יעלה על הדעת של האיש והאשה ח"ו לעבור ע"ז ואינו דומה למי שבא לידו פיתוי עבירה בפועל כמו יוסף הצדיק עם אשת אדוניו (או כמה מעשיות שהביאו בגמ' קידושין שם מ. ולהלן שם דף פ"א), ואמנם שאלה זו אינה נכונה דבוראי יש יצה"ר לאדם על זאת וקשה לו הפרישה כידוע, אלא מפני רוב ההרגל ומפני קיום הסייגים שתקנו לנו חז"ל להתרחק, וגם מפני היראת שמים הטבוע בנו שהענין חמור מאד, לכך אנו עומדים בנסיון הזה.

וראיה לזה מש"א בגמ' סנהדרין (לו:). א"ל מינא לרב כהנא אמריתי נדה לייחודי בהדי גברא, אפשר אש בנעורת ואינה מהבהבת (פי' ששאל המין את ר"כ איך התירו להתייחד האיש עם אשתו נדה הרי זה כמו אש עם נעורת של פשתן שאוחזת בה ודולקת, דהיינו מחמת תוקף חום היצה"ר בהכרח יבא על אשתו אם מתייחד עמה), א"ל התורה העידה עלינו סוגה בשושנים שאפי' כסוגה בשושנים לא יפרצו בהן פרצות, פי' רש"י כלומר באזהרה קלה ובהבדלה מועטת הם נפרשין מן העבירה, וא"צ גדר אבנים להפסיקן, שאפי' אין רחוקין מן העבירה אלא גדר שושנים מפסיק ביניהם לא יפרצו בה פרצות הגדר, עכ"ל, הרי לך ברור שיש כח מיוחד מן השמים לעזור לבנ"א לעמוד בנסיון תוקף החימום כאש ע"י ששומרים הלכות הרחקה שלימדונו רבותינו ז"ל בשו"ע ה' נדה סי' קצ"ה כידוע, ואע"פ שמצד טבע האדם היה מגיע לעבירה מפני שמתייחד עם אשתו והיא מזומנת לפניו, ופשוט שענין זה נקרא שבא עבירה לידו ולא עשאה.

וגם אם טעם מניעת העבירה מורכב מפני שמתבייש מאשתו לתובעה לזה או להיפוך, הנה מדת הבושה היא ירושה לנו מהר סיני כשאז"ל (במס' נדרים כ. דמי שאינו מתבייש סימן שלא עמדו רגלי אבותיו על הר סיני מפני שירשו ישראל מדת הבושה ממעמד הר סיני שנא' בו בעבור תהיה יראתו על פניכם לבלתי תחטאו, וזו מדת עם ישראל הק' ביישנים רחמנים גומלי חסדים.

ופשוט שמצוה זו הנעשית בסתר בין איש לאשתו, ואין שום אדם יודע מזה היא מצוה גדולה וקידוש ש"ש בסתר, ודומה קצת לנסיון של יוסף הצדיק שקידש ש"ש

בסתר בנסינונו עם אשת פוטיפר, וכ' הרמב"ם בה' יסודי התורה (פ"ה ה"י) כל הפורש מעבירה או עשה מצוה לא מפני דבר בעולם, לא פחד לא יראה ולא לבקש כבוד, אלא מפני הבורא ב"ה כמניעת יוסף הצדיק מאשת רבו, הר"ז מקדש את השם, עכ"ל. ופרישה זו מן הנדה שיצרו מעורר מאד החימום והרצון לבא אליה, ומונע א"ע מפני חומר האיסור המושרש בנפש הישראלי הוא קידוש ה' נפלא מאד יותר מהרבה ענינים הנעשים בגלוי, ובזה אנו מוכיחים את עצמנו שאנחנו בני נאמנים לה' ולתורתו, וכובשים את היצר למען שמו ית' שציונו ע"ז, וזכות גדולה לישראל קיום הלכות אלו יותר מהרבה מצוות אחרים שקל לקיימן ואין היצר מחמם ומעורר את האדם כ"כ לבטלן, ואשרי העם שככה לו. נוגם אם יש כונה משותפת שמפחד פן יתגלה לאחרים שאינו שומר טהרת המשפחה, ונמצא דאין שמירתו טהרת המשפחה נובעת מעמידת איתן בנסיון של קידוש ש"ש בסתר כענין יוסף הצדיק, הנה נראה פשוט דבודאי יש בכל הרחקה מן האיסור ואביזרייהו גם הרבה יר"ש לשני הצדדים לאיש ולאשתו, וקשה לפרט הענין היאך נידונים הדברים בשמים, ואין ספק דלמי שאין לו כלל זיקה ליר"ש כל הענין נראה אחרת, וה' בוחן לבות וכליות, וכל המרבה טהרה ויר"ש בענין זה שבין כך מוכרחים לקיימו בודאי שזוכה לשכר רב, וכעין מש"כ בספה"ק יסוד ושורש העבודה על צום יוהכ"פ, והבאנו דבריו להלן פרק י', ובודאי שכל ההרחקה הגדולה והיראה שיש אצל בני הכשרים מלנגוע באיסור זה אפי' נגיעה קטנה, מושרש מדורות הקודמים ויסודות הפוסקים רבוה"ק זי"ע שהורו לנו הדרך ומסרו נפשם על קיום מצוה זו, ואנו עושים הדברים ונוהגים ע"פ דעתם, ויש לכל איש ישראל העושה ע"פ דעתם חלק בכל הקדושה הזאת שהיא מורשה לנו מאבותינו, וגופא בתר רישא גריר ומצטרף הכל למשה רבינו ע"ה שורש הראשון של מסירת התורה, ועז"נ תורה צוה לנו משה מורשה קהלת יעקב, והבן היטב הענין].

פרק ו'

חשבון האדם עם נפשו שמאבד חלק גדול משכר המצוות ל"ת אם אינו מתבונן לקבל ציווי ה' בשמחה וברצון מתוך קבלת עול מלכות שמים

ומצינו שהרבה פעמים מפסיד האדם גודל שכר המצוה [אע"פ שיש עכ"פ איזה שכר על כל מצוה שנעשית] מפני חוסר שימת לב להחשיב המצוה כראוי, ומפני שעושה אותה מלומדה בלי מחשבה וכוונה ורצון, או ששכח לכוון לשם מצוה ולשם עשיית רצון ה' ונחת רוח לפניו, ועז"נ בנבואת ישעיה (כט, יג) 'ען כי נגש העם הזה בפיו ובשפתיו כבדוני ולבו רחק ממני ותהי יראתם אותי מצות אנשים מלומדה לכן הנני יוסיף להפליא את העם הזה הפלא ופלא וגו', ואין הבדל בין קיום מ"ע לקיום מל"ת שגם בל"ת חייב האדם לפרש כוונתו לעצמו שפורש מן העבירה מפני שמקבל עליו עול מלכות שמים ולא מפני שהורגל לעשות כן, והמחשבה הטובה המצורפת למעשה המצוה מוספת איכות וחשיבות ומעלה גדולה במצוה, ואינו דומה כלל מי שנמנע מן האיסור בלי מחשבת יר"ש רק מפני ההרגל, למי שנמנע מפני שרוצה לקיים ציווי ה'.

וגם יש להתאמץ לקיים המצוות בשמחה, והאריך לבאר היטב ענין השמחה בקיום המצוות ועבודת ה' בס' אורחות צדיקים שער השמחה ע"ש היטב, וכ' שם וז"ל וכל העושה המצוות בשמחה י"ל שכר אלף ידות יותר ממי שהמצוה עליו למשא, ע"כ, והרי בין כך ובין כך חייב לקיים המצוה ולפרוש מן העבירה, ולמה לא יתאמץ לשמח בזה ולהתבונן שהמצוות הם לטובתנו הנצחית לקדש אותנו בזה ובבא, ובס' יסוד ושורש העבודה שער האיתון פרק ו' מבאר באריכות הטעות וההפסד שנגרם ע"י איולת האדם כשחושב ביום הכפורים כל היום מתי יגמר העינוי ליפטר מהמצוה הגדולה, דרך מפסיד גודל השכר ע"י מחשבה כזו, אפילו לא יאכל לפני חבירו אפי' רגע אחת, והשני שהיה שמח במצוה הרויח שכר גדול וגם אושר בעוה"ז שהיה לו סיפוק נפשי בקיום המצוה מתוך שמחה, ונתקיים בו אשריך בעוה"ז וטוב לך לעוה"ב, וע"ש באריכות הענין.

וכן הוא בעניינינו הרי האדם פורש בכל אופן מאשתו, ולא יעיז לעבור על האיסור, אלא ששוקע בעצבון ושברון רוח מפני שנשללת הנאתו ושמחתו בזמן

האיסור, ולעומת זה הפקח מבין דאם אני צריך על כל פנים לפרוש ממנה, מוטב שתהיה הפרישה מתוך שמחה של מצוה והשתוקקות לטהר נפשו בזמן המיוחד של פרישת איסור, ובמה שחשוב כל היום מתי יגמר העינוי והפרישה אינו מקדים את הדבר בפועל כלום, ורק סובל מתוחלת ממושכה מחלת לב, וסובל בע"כ העינוי מפני שאין בו דעת להפוך המצוה והעינוי לערך רוחני קדוש רם ונשא, ובודאי שגם השכר מתמעט עי"ז שקיים את המצוה רק בע"כ, ולעומתו מרויח חבירו שקיים הפרישה בשמחה והזמן עבר מהר יותר מפני שלא המתין כל הזמן על הגמר, והסידח דעתו מצערו ע"י מחשבות טובות ומתוקנות.

וזה הסדר הראוי לאדם הישר, כאשר נודע לו שאשתו נאסרה עליו, יאמר בפה מלא "אני מקבל עלי באהבה מצות הקב"ה שציונו בתוה"ק "ואל אשה בנדת טומאתה לא תקרב", לשם יחוד קוב"ה ושכינתיה לעשות נחת רוח לבורא ית"ש בקיום מצוה זו, ויה"ר שאזכה לקיימה כהלכתה בשמחה ובטוב לבב ביראה ואהבה כרצון הבוית"ש".

יידוע שכח הדיבור י"ל פעולה גדולה על נפש האדם, וכפי מה שידבר כן יפעול על עצמו הענין שמתפלל עליו, ועל כל דיבור טוב מקבלים שכר, ובמהרש"א (מכות י"א:) כ' דזה שאחז"ל בדרך שאדם רוצה לילך מוליכין אותו פי' שנוצרים מלאכים מן הרצון הטוב ומוליכין את האדם ומסייעים אותו להוציא לפועל רצונו ולבצע מחשבתו הטובה, ע"ש. וכש"כ אם יש דיבור טוב ביחד עם הרצון וגם מזכיר המצוה הכתובה בתורה שבודאי נתוסף קדושה על המלאך המסייע את האדם לגמור המצוה כראוי בשמחה ובטוב לבב.

ועיקר קיבול השכר על הפרישה מעבירה כ' ר"י בשע"ת (שער ג) שזה מפני קיום מצות היראה, ולכן פשוט דבקיום מל"ת יש לחשוב יותר להרגיש היראה ולהרגיש הענין והפוסקים המצווים אותנו על זאת, וכפי מחשבת היראה בפועל יתרבה שכר קיום מצות ל"ת, וחשובה הכוונה במל"ת יותר ממצות עשה מפני שאין מעשה בפועל כשנמנע מעבירה ולכן חייב לעורר את נפשו שרוצה לקיים המצוה ולעשות רצון הבורא ית', וזה כלל בכלל קיום מל"ת כגון שפורש משמיעת לשה"ר או פורש מראייה האסורה ברחוב יחשוב בלבו וגם יאמר בפיו הריני מקיים מל"ת שכתוב בתורה ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם וגו'.

ומרגלא בפומיה של החפץ חיים ז"ל שמי שאין לו דעת מאבד עי"ז הרבה מצוות שמקיימם כמתעסק מבלי לחשוב שעושה בזה רצון ה', כגון שמשלם חוב לחבירו או משלם לפועל שכרו אינו משים על לבו שיש בזה קיום מ"ע של פריעת בע"ח או תשלום שכר הפועל שנא' ביומו תתן שכרו, או לאו דלא תלין פעולת שכיר אתך עד בוקר, ולהיפוך מי שיש לו שכל ובינה מכוין בכל מעשיו למצא המצוה הן דאורייתא או דרבנן ומרויח בכל דבר קטן וגדול שעושה הרבה, וגם נמשך בפועל קדושה יתירה על האדם ע"י מחשבתו הטובה, וכדאיתא בזה"ק דכל הקדושה נמשכת על האדם כפי המחשבה הטובה שהיא קודש לה' [וסימן לדבר שעל הציץ שהיה על המצח מקום המחשבה היה כתוב קודש לה'].

ונראה דזה מש"כ בפרשה שניה של ק"ש והיה אם שמע תשמעו אל מצותי אשר אנכי מצוה אתכם היום לאהבה את ה' אלקיכם ולעבדו בכל לבבכם ובכל נפשכם, ונתתי מטר ארצכם בעתו וגו' ונתתי עשב בשדך לבהמתך ואכלת ושבעת, פי' ע"י שנשמע מצוות ה' ונתבונן בהם שאנו מקיימין אותם לאהבת ה' וכדי להיות עבדיו בכל לב ונפש, אז נקבל עי"ז השפעות טובות בריבוי שפע וגם נפש הבהמית שלנו תהיה שבעה ושמחה במצוותיו, והכל תלוי בשמיעת האדם לעשות רצונו ית'.

פרק ז'

חשבון האדם כשמתארך זמן האיסור אחרי הלידה לקבל הענין עם הבנה ולהכיר גודל הקדושה והזכות בזה

א. הנה יש זמנים מסודרים לוסת האשה וטהרתה לפי המצבים הרגילים כ"א כפי ענינו וטבע גופו, ואז יש בכל חודש וחודש ימים המותרים בערך כמו חצי חודש מותר וחציו אסור [וכ' בספה"ק שזה דוגמת הלבנה שחציה מליאה וחציה חסירה], אבל אחרי הלידה יש אריכות זמן לאיסור עד שתוכל האשה ליטהר, והיא תקופה קשה לבעל ואשתו, ואע"פ שיש שמחת הלידה, הרי שמחה זו כרוכה עם יסורים וחולשת האשה ועצביה אחרי לידתה, וגם עול התינוק שנולד שצריך טיפול רב, נוסף לטיפול שאר הילדים ועניני הבית, וצריך הרבה אמונה ובטחון והתחזקות בזמן זה להיות סבלן ובעל חסד ורחמים, ולהבין שע"י המדות הטובות והסבלנות משיג שלימותו ותיקון נפשו, וזה כלל גדול שכל מצבי האדם הן לטוב הן למוטב הם נסיונות ותיקון האדם ותכליתו, וכש"כ בספרי מוסר בהרבה מקומות.

ב. וכמה פעמים יחשוב האדם על קושי איסור ההרחקה מן האשה בזמן האיסור הארוך והמסובך הזה, ואיך תסבול האשה הריחוק מבעלה אפי' בקריבה כל דהו, וגם אם אין כוונתו לחיבת ביאה ורק להרגיעה מעצבונה הרי הדבר אסור בתכלית האיסור, ויש ע"ז חומר דיהרג ואל יעבור ככל עריות שבתורה שצריך למסור נפשו שלא לעשות נגיעה כזאת עם אשתו, וכל הענין נופל קשה על האדם בזמן מתח ועול ויסורי הלידה, ונוסף ע"ז אורך זמן הפרישה לפעמים כמה וכמה חדשים ארוכים עד שתוכל האשה ליטהר מדמה וכתמיה שהרי גזרו הגאונים על איסור דם טוהר כש"כ בשו"ע.

ואמנם עלינו לדעת שמשפטי התורה ותקנות רבותינו ז"ל אינם ח"ו נקמה אלא רחמים וחסד ושלוש בעולם, וכש"כ הרמב"ם בה' שבת פ"ב ה"ג ע"ש, ואע"פ שהענין נראה קשה הוא ככל דרכי התורה והמצוות שתחלתן קשה וסופו מתוק וערב [ערש"י פ' יתרו עה"פ ועתה אם שמע תשמעו בקולי, אם עתה תקבלו עליכם מכאן ואילך יערב לכם שכל ההתחלות קשות] וכעין שאמרו צדיקים תחלתן יסורים וסופן שלווה. וע"י צער הפרישה והריחוק זוכים אח"כ לסייעתא דשמיא

למעלה מגדר הטבע בכל עניני הבית הן בגידול הילדים ופרנסתם ובריאות האשה ושמחתה כש"כ מושיבי עקרת הבית אם הבנים שמחה, ואין מתנה בעולם כמו השמחה שהקב"ה משפיע לאדם ואשתו עם צאצאיהם הנחמדים, וכמבואר הרבה מזה בס' קהלת, וכפי מה שישבר האדם את טבעו כן מאיר כנגדו חסד ה' בנסיים נסתרים וגלויים, וכל קיומם של עם ישראל הק' תחלתו וסופו וכולו מיוסד על נסים בבני חיי ומזוני, וקיום התורה במשך כל שנות הגליות עם קיום ישראל בין האומות הכל נסים גדולים, ועז"א חז"ל (יומא ט:): הן הן גבורותיו הן הן נוראותיו ע"ש.

וכן קיום הבית הישראלי הוא נסים נפלאים בגשמיים ורוחניות, וזה עדות שהשכינה שורה בישראל להבדילים מדרכי הגויים וטבעיהם, והכל הוא מדה כנגד מדה שכר גדול על שמירת התורה והמצוות למעלה מטבע היצר ותשוקתו, ובזה נתקדש ש"ש מאד, וכפי שבירת הטבע ורצון הגופני שבאדם למען שמו ית' ותוה"ק, כן הוא גודל קידוש ה' ועדות על נותן התורה שמשפיע רוח נכון טהור וקדוש לעמו ישראל לקיים מאמר ה' באש קודש, וכש"כ הלא כה דברי כאש נאום ה', ודבר ה' חזק מכל דבר אחר בעולם, ולכן נשלחו נשמות ישראל לעוה"ז שהוא כולו חושך וחומריות ומלא רע ומרמה ויצה"ר, כדי לקדש ש"ש ולהאיר רצון ה' ואורו בתחתונים, והקב"ה משרה רוח נכון מן השמים על הכשרים שבישראל שמקבלים עול מלכות שמים ועול תורה ומצוות, ומקיים בהם מש"נ טעמו וראו כי טוב ה' וגו' יראו את ה' קדושו כי אין מחסור ליראיו כפירים רשו ורעבו ודורשי ה' לא יחסרו כל טוב.

ג. וסגולה גדולה לבעל ואשתו כאשר מגיע חודש התשיעי וצריכה ללכת לבית חולים ללדת, יאמרו בפה מלא בזה"ל "רבון העולמים אנו מקבלים על עצמנו מש"כ בתורה אשה כי תזריע וילדה זכר וטמאה שבעת ימים כימי נדת דותה תטמא ואם נקבה תלד וטמאה שבועיים כנדתה, ובכל לב ונפש אנו מקבלים מצוותיך הקדושים עם כל תקנות רבותינו ז"ל ופרטיהם, לעשות רצונך בלבב שלם ביראה ואהבה ושמחה, אנא רבון העולמים מלא משאלות לבנו לטובה שתהיה לידה קלה ובריאה, בלי שום נזק וחולי לא לאם ולא לילד הנולד, והכל יהיה בחסדיך הגדולים למזל טוב בשעה טובה ומוצלחת, ולא יחסר חלב לתינוק הנולד ויגדל בריא ושלם לתורה ולחופה ומעשים טובים, ואנחנו נהיה תמיד שמחים בעבודתך ובמצוותיך וביראתך,

ותשפיע לנו שפע רב טוב לעשות רצונך בלבב שלם, "יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך ה' צורי וגואלי".

ועי"ז יזכו לראות נפלאות בכל הזמן שמן הלידה ועד שתשוב האשה לטהר עצמה לבעלה שהכל יעבור בנקל ונחת וישוב הדעת כראוי.

ד. והנה ידוע שכל דבר נלמד מהיפוכו, פי' הדברים כאשר אנו רואים דעונש ביאת הנדה הוא כרת וערירי, דהיינו שימיו נכרתין וגם זרעו נכרת (ועי' היטב במאמר שכ' ע"ז רבינו החפץ חיים זי"ע, שנקרא טהרת ישראל בהקדמה ובפרק א' וב' ג' וד' ע"ש ותבין חומר הענין), א"כ אנו למדים גם הפכו פי' שאם ימנע עצמו מעבירה זו ויקיים הפרישה כהלכה בשלימות יזכה לאריכות ימים ובנים כשרים ובריאים, שזה היפוך מש"כ ואיש אשר ישכב את אשה דוה וגו' ונכרתו שניהם מקרב עמם, ולהלן כ' שם בפרשה בבא על ערוה חטאם ישאו ערירים ימותו, ופי' רש"י כתרגמו בלא ולד וכו' אם יהיו לו בשעת עבירה לא יהיו לו כשימות לפי שקוברן בחיו, ואם אין לו בשעת עבירה יהיה כל ימיו כמו שהוא עכשיו, עכ"ל. והוקשו כל העריות זל"ז באיסורן ועונשן (ועתו' יבמות ב. ד"ה אשת), ולפ"ז שכר הפרישה שמקבל על עצמו לפני הלידה גורמת זכות שתהיה לידה בריאה עם ילד בר קיימא ובריא, והרי הזהירו בגמ' שבת (לא:): דעל ג' עבירות נשים מתות בשעת לידתן מפני חוסר זהירות בהן, ונדה היא אחת מג' עבירות שמקטרגים על האשה לסכן אותה בלידתה, ולעומת זה גדול השכר שמקבלת ע"ע הפרישה ברצון לעורר רחמים כאילו קיימו כבר כל ההלכות כראוי, וכידוע שמשעת קבלת המצוות נחשב כאילו כבר נעשה, (עי' רש"י פ' בא - י"ב, כ"ח).

ואיתא במדרש רבה (תוריע פ' יד, ז) הה"ד תן חלק לשבעה וגם לשמונה, תן חלק לז' אלו ז' ימי נדה, וגם לח' אלו שמונת ימי המילה, אמר הקב"ה אם שמרת ימי נדה אני נותן לך בן ואתה מולו לח' ימים, הוי וביום השמיני ימול בשר ערלתו, ע"כ, ומבואר ששמירת ימי הנדות סגולה ללידה בריאה של זכר שיוכלו למולו לח' ימים, [ולפ"ז נראה דמי שהוא חשוך בנים יתחזק מאד בשמירת ה' נדה ובלימוד ההלכות, וגם יחזק הענין לרבים כדי שיזכה בעבור זאת לזרע של קיימא, וגם האשה תעסוק בענין זה, ויתכן שצריכים שניהם לתקן ענין נדה שחטאו בגלגול הקודם ונגזר עליהם ערירות ח"ו, וכל דבר נתקן ע"י הפכו כידוע, והבין].

ונראה דנכלל במדרש הזה דכפי השמירה במצות נדה יזכה לקיים מצות מילה, והרי מילה מצוה שמקיימים אותה בשמחה כדאיתא בגמ' שבת (ק.ל.), וכן נולד בן זכר הכל שמחים ומברכים עליו הטוב והמטיב, וזה תלוי כפי שמירת ימי הנדה, שאם זכה לקיימה ג"כ בשמחה ונדבק בקדושתה כמשנ"ת כן יזכה לקדושת מצות מילה בשמחה, (ועי' ספר הליקוטים למהר"ח ויטל פ' תזריע שמפרש דמצות מילה הוא כעין טהרת הנדות שגם הערלה וגם דם נדות בא מחטא אדם הראשון, ועי' אוה"ח הק' ר"פ תזריע בענין זה).

פרק ח'

חיווק לבעל ואשה כשקשה לאשה לטהר עצמה ומתאריך זמן האיסור,
וגודל מעלת האשה שטורחת בבדיקתה וספירת ז' נקיים כהלכתן

א. איתא במשנה סוף מכות (כג.) רצה הקב"ה לזכות את ישראל לפיכך הרבה להם תורה ומצוות, שנא' ה' חפץ למען צדקו יגדיל תורה ויאדיר. והנה נכלל בענין זה כל דקדוקי הלכות וחומרות הפוסקים וגדריהם ותקנות חכמים, ובכל דבר הלכה ישנם כו"כ שיטות וכמה חששות וגזירות להרחיק את האדם מן העבירה והמכשול, מפני שכל חטא ומכשול גם בשוגג או אפי' קרוב לאונס שהיה יכול ליזהר ולהשמר ממנו, נפגם האדם מן החטא והאיסור שאכל ונהנה ממנו שלא כדת, וכש"כ אם זה איסור חמור כמו נדה שהיא בכלל העריות ויש עליהם חומר יותר מכל שאר המצוות שחייב למסור נפשו שלא להגיע לידי האיסור החמור, מפני שהוא פגם נורא וקשה בנפש האדם ה"י.

ובגלל זה ישנם כו"כ חומרות בטהרת האשה לבעלה הן בהפסק טהרה שהיא בדיקה עקרית ויסודית להתחיל לטהרה ולצאת מחזקת טומאתה, והן בספירת ז"נ לבדוק כל יום ושלא להסיח דעת מטהרתה, שכל אלו הבדיקות מעלין את האשה מטומאתה הקשה מאד שזו טומאת הנדה, כדי שתוכל לטהר ותהיה ראויה לבעלה והחיבור יהי' מרוצה לשמים, שתשרה השכינה הק' בבית ע"י קיום הלכות אלו, וע"י שמחה של מצוה בקיום העונה והחיבור כהלכתו באהבה וריעות.

וכן העמדת הדורות בישראל שיהיו נשמות טהורות ממקור קדושת ישראל, הכל תלוי במצות הטהרה שכולה תלויה באשה שתבדוק כראוי וטהרה עצמה בטבילה כהלכה, וכל שלב ושלב בטהרת האשה שיש בזה הרבה פעולות, כולן נחשבים זכויות ומצוות חמורות קודש לה', שע"ז ממשיכים נשמות קדושות וקיום בית ישראל לעולמי עד.

ב. ואם יש בענין זה נסיונות וקושי, כגון שקשה לעשות ההפסק טהרה כראוי, ויש ספיקות במראות הנמצאים על הבדיקות שעושים, ויש מפח נפש ואכזבה לאשה שטורחה להכין א"ע להפסק טהרה ושמחה כבר שמתחילים ימי הספירה, שתוכל בעוד כמה ימים לשמוח עם בעלה, וכמו שהטביע הקב"ה יוצר בראשית הרצון

והשמחה בענין זה לקיום הזוג באהבה כראוי, והנה טופח כנגד פניה בדיקה שאינה כשרה, ועובר עליה צער ועגמו"נ, הנה במקרים אלו שהם מצויים הרבה יש על האשה הכשרה חובה וזכות לדעת, שכל הנסיונות והקושי הלזה הוא עיקר כל מציאותנו ועבודתנו בעוה"ז, ובזה אנו מוכיחים את עצמנו שאנחנו עם ה' הנבחר, וזה תפארתנו וגודל מעלת הנפש הישראלית שעומד כצור חזק ומקיים מאמר ה', בתוך עולם הזה החומרי, ובתוך הגוף שהוא מלא חולשות ויצרים וצרכים המטרידים אותו מאד, וכל מלאכי מעלה ושרפי קודש מתפעלים מעוז רוחו הק' של עם ישראל ובית ישראל הנשים צדקניות שרק בזכותן נגאלנו ממצרים ועתידין אנו להגאל בזכותן, ועל ידם יבא התיקון השלם לעולם כולו, ועליהם נא' אשרי העם שככה לו אשרי העם שה' אלקיו, ולכן אחז"ל עתידין ישראל שתהיה מחיצתן וקירבתם עם הקב"ה לפנים ממלאכי השרת.

ג. וכל עיקר היראת שמים האמיתי הוא בדברים אלו שהם מסורים ללבו של אדם, ונתנה תורה כל הנאמנות לאשה בענין זה כמו שכתוב בתורה וספרה לה ואחר תטהר ופי' חז"ל וספרה לה לעצמה, ורק השי"ת הוא המשגיח על זאת ונותן שכר גדול יותר מכל שאר ענינים, כפי צערו של האדם וטרחתו במצותיו ית"ש, ועז"נ מה רב טובך אשר צפנת ליראיך פעלת לחוסים בך וגו', ונזכר בפסוק זה השכר הגדול על היראה וגם ענין הבטחון שצריך לבטוח בה' שלא יגרע מצדיק עינו, וגם בעוה"ז יספיק לו צרכיו והנאותיו ודרישת הגוף שכולו הוא מהקב"ה לטובת האדם ותיקון העולם וקיומו, ולא ירעיב ה' נפש צדיק רק לזמן מועט כדי לבחון מעלתו, כש"נ ה' צדיק יבחן, ואח"כ ימצא האדם צרכו ואושר החיים והנאותיו הדרושים לו ביתר שאת ולא יקופח שכרו גם בעוה"ז, כש"נ "אשרי כל ירא ה' ההולך בדרכיו, יגיע כפיך כי תאכל אשריך וטוב לך", ופי' חז"ל אשריך בעוה"ז וטוב לך לעוה"ב.

ד. והמאמין בהשגחה פרטית יודע, שהקב"ה רואה כל מעשיו וכל רגע וכל פעולה שהאדם סובל בגלל המצוות הן בקום ועשה והן בשב ואל תעשה, וכל פרישות דרך ארץ שהאשה נפרדת מבעלה ומצטערת מזה נרשם בשמים הסבל הזה ומקבל עליו שכר גדול ופיצויים מהקב"ה, ע"י נחת רוח מהצאצאים או ע"י נח"ר ושמחה כשמגיע זמן טהרתה, או ע"י תוספת אהבה וכבוד ושלוש בית ביניהם, או ע"י הצלחה וכבוד והערכה מאחרים שנעשה מכובד אצל רבים, והכל בידי שמים מושגח בפרטי פרטות, וע"ז דרשו עה"פ "וירא אלקים וידע אלקים" שהקב"ה ראה

פרישות דרך ארץ שסבלו ישראל בגלות מצרים, וכש"כ וק"ו שהקב"ה רואה פרישות ד"א שסובלים מפני חובת המצוות והטהרה, ולא לרעתנו ולעינוי גופנו ניתנה לנו התורה שעליה נא' "דרכיה דרכי נעם וכל נתיבותיה שלוו", אלא לטובת הנפש וגם הגוף ניתנו לנו המצוות, וכמו שפירשו רבותינו ז"ל בטעמי המצוות הרבה ענינים באופן זה שכל המצוות הם טובה גדולה הן לגוף והן לנפש.

וגם אם האדם רואה בראייתו השטחית רק העיניי והצער והסיבוך שכביכול נגרם מן המצוות מ"מ מוטל עליו להיות מאמין וגם בר דעת להבין שהרבה עניני עוה"ז שעוברים על כל מיני בנ"א, אין הטובה מורגשת בשעתה רק לאחר זמן, וכל הרפואות יש בהם איזה מרירות ואי נעימות ואח"כ מרגיש האדם טובת הרפואה ושלימות גופו בלי טרדות ומניעות, וע"ז כתוב בסו"פ נצבים ובחרת בחיים וגו' כי הוא חייך ואורך ימיך לשבת על האדמה וכו'. (ועי' מש"כ הרמב"ם בפ' המשניות סוף מס' ברכות בענין חייב אדם לברך על הרעה כשם שמברך על הטובה).

ה. וישנם אנשים ונשים שמחפשים דוקא מורה הוראה המפורסם בקולות גדולות, כדי שתוכל למהר טהרתה ולהקל בשאלות וספיקות שאחרים פוסלים או מחמירים בהם, ואמנם אין זה ממדת החכמה, שהרי כל קולא צריכה בדיקה, ואע"פ שקשה לפסול מורי הוראות שהם ת"ח ומוחזקים בכשרות, אבל בכל זאת כתבו הפוסקים שכמו בכל עסקי עוה"ז מחפש האדם עסק הכי טוב וברור בלי הפסדים, כן גם ברוחניות ומצוות יש לחפש מה שהוא יותר בטוח וכשר מבלי פקוקים. ונשמע בשנים אחרונות מגדולי הרבנים שהתריעו על הספיקות וחשש איסור מן התורה על בדיקות ומראות שהתירום מורי הוראות גם מן הידועים לרבים, ומי יכניס ראשו בספיקות דאו' באיסורים חמורים בגלל ריוח כמה ימים של הנאה, ומה יעשה אם יראה לאחר אריכות ימיו ושנותיו בשמים שטעה ע"פ הוראת חכם ונכשל ח"ו באיסור, וכל הלהיטות לחפש קולות נגרם מחוסר הבנת מעלת המצוות וחובת הזהירות והתרחקות מכל חשש איסור חטא, והחכם עיניו בראשו למי לשאול ובאיזה אופן לשאול.

ו. ועלינו לדעת שכל צער ואכזבה שעובר על האדם מכפר עוונותיו, ומלבד השכר הגדול שמקבל על מצוה זו זוכה גם ע"י הטירחא לכפרה ותיקון גדול לנפשו, ומצינו במד"ר סו"פ מצורע שיכניה מלך יהודה היה בבית האסורין אצל נבוכדנצר

שהיה שבוי בשעת חורבן ביהמ"ק, והקב"ה נשבע על יכניה שיהיה ערירי גבר לא יצלח בימיו וגו' (כש"כ בנבואת ירמיה כב – ל), וע"י שפייסו את המלכה [וגם מן השמים רצו שיהיה קיום למלכות בית דוד ע"י יכניה שהיה נצר אחרון לבית דוד], ושלשלו ליכניה אשתו בבית האסורין, וכיון שירדה אצלו ורצה להזקק לה אמרה לו שראתה פתאום דם, פירש ממנה מיד, הלכה וספרה וטבלה ושוב שלשלו לו את האשה ואמר הקב"ה בירושלים לא קיימתם מצות זיבה ועתה אתם מקיימין שנא' גם את בדם בריתך שלחתי אסירך מבור, נזכרתם אותו הדם שבסיני שבשבילו יצאתם ממצרים וקבלתם התורה בסיני ע"י דם הברית, ולא זזו משם עד שמחל לו הקב"ה ליכניה על כל עוונותיו, ועל אותה שעה נאמר כולך יפה רעיתי ומום אין בך, ויצתה בת קול ואמרה להם שובו בנים שובבים ארפא משובותיכם, ע"כ וע"ש במדרש ובמפרשים שזכו ישראל לתיקון ע"י קיום מצות נדה וזיבה מתוך נסיון מיוחד שנתנסה המלך בבית האסורים, וא"כ פשוט ומוכח מזה שכל אלו הנסיונות שעוברים עלינו במצוה זו הם תיקון גדול לנפש וגם למי שנגזר עליו ח"ו להיות ערירי וכנ"ל.

ז. ויראת שמים תלויה במדת הבטחון, ולכן כתיב "טעמו וראו כי טוב ה' אשרי הגבר יחסה בו, יראו את ה' קדושו כי אין מחסור ליראיו וגו'", ועלינו להאמין שא"א ליהנות יותר מן הנגזר עלינו ואם הקב"ה מעכב הנאותיו של האדם זה לטובתו לכפר על עוונותיו ונחשב מניעת תשמיש המטה והעונה כמו תענית [וסימן לדבר שאחד מן החמשה עינויים ביה"כ הוא תשמיש המטה וכן למדו בגמ' יומא מהפסוק אם תענה את בנותי שזה נקרא עינוי], והקב"ה מסבב כל עניני האדם לטובתו ומכפר לו בענינים אלו על כל מיני חטאים בין בגלגול זה בין בגלגול הקודם, וחושך ממנו יסורים וחלאים רעים ע"י מניעת התענוג וצרכי גופו, ואם מקבל הנהגת הקב"ה באהבה ואמונה נתוסף לו הרבה מדריגות וקרבת ה' וישועתו, ותפלותיו מתקבלים ברחמים גדולים.

ח. ואמנם ברור שגם אם יש תיקון לנפש ביסורין, ומניעת העונה בודאי נחשב ליסורים ועינוי, וביותר כאשר מסתבך הענין יותר מן הרגיל, ולכן צריך תפלה ותחנונים [עם ההרורי תשובה על חטאת נעורים או לשה"ר ורכילות שגורם פירוד בין אדם לחבירו, ועי"ז נענש האדם שנפרדים הבעל והאשה בהכרח, וזה מדה כנגד מדה וגם יתכן שנענש בפירוד מאשתו מפני שלא התנהג בצניעות וזהירות כראוי בזמן ההיתר, והלך שובב בדרכי לכו להרבות יותר מדאי בתשמיש, ועי"ז הגיע

לקלות ראש וביטול תורה וכו', ועייץ להלך פרק ט' בזה], וכמו שמעוררים רחמים על שאר ענינים וצרות שהקב"ה יתקן אותנו בחסד ולא בדינים, וגם אם הם באים לכפרת עוונות הרי ישנם אופנים אחרים שמתקנים את האדם, וכיון שהעונה הוא מצרכי האדם וגם מציל מן ההרהור והחטא, לכן תפלתנו שהקב"ה יעשה למען שמו באהבה להספיק לנו מחסורנו בדרך הנכון שהוא מנהגו של עולם, ותשובה ותפלה וצדקה מעבירין את רוע הגזירה כידוע.

והנני מסדר כאן נוסח להתפלל ע"ז:

אנא רבון העולמים אב הרחמים והסליחות יהי רצון מלפניך שתכפר לנו על כל חטאתינו ועוונותינו בחסד וברחמים ותחזירנו בתשובה שלימה לפניך, ותקננו בעצה טובה מלפניך שנדע איך לתקן מעשינו ודרכינו לפניך, ותפקוד אותי ואת ביתי [והאשה תאמר: אותי ואת בעלי] לטובה, ושתהיה טהרת הבית כהלכה בלי ספיקות וסיבוכים, ושהבדיקות והספירה יהיו נקיים מכל חשש איסור, ותשרה שכינתך בתוך ביתי, ונזכה להתחבר יחד כהלכה בזהירות וצניעות מתוך שמחה של מצוה באהבה וריעות, ושלא יתרבו ימי טומאה ואיסור יותר מן הרגיל שלא נצטרך ליפרד יותר מדאי ולא נצטער בחסרון העונה ותהיה השמחה והשלום מצוי תמיד בקרבנו ברחמיך הרבים, יהיו לרצון אמרי פי וגו'.

פרק ט

חיוזוק וחשבון הנפש לחתן וכלה ולצעירים בתחלת שנות הנישואין איך להתייחס לימי האיסור

א. כתיב בתורה בפ' ציצית למען תזכרו ועשיתם את כל מצותי והייתם קדושים לאלקיכם, פ"י שתכלית כל המצוות לקדש אותנו ולטהר נפשותינו מכל מדה רעה, ועז"א חז"ל לא נתנו המצוות אלא לצרף בהן את הבריות [ועי' היטב מש"כ הרמב"ן ז"ל בפ' כי תצא במצות שילוח הקן, ועי' רמב"ם סוף ה' תמורה שרוב דיני התורה אינן אלא עצות מרחוק מגדול העצה לתקן הדעות וליישר כל המעשים], וזה תכלית ירידת הנשמה בעוה"ז לתקן המדות וכש"כ הגר"א ז"ל (אבן שלימה פ"א - ב') עיקר חיות האדם הוא להתחזק תמיד בשבירת המדות ואם לא למה לו חיים עכ"ל. ועפ"ז צריכים אנו להבין גם מצות הפרישה מן האשה בקביעות כל חודש, שי"ל וסת הרגיל פ"א לשלשים יום (וכדאיאתא ביו"ד סי' קפ"ד ס"א), הוא ג"כ לצרף את האדם שיתרגל בשבירת הרצון ולא יהיה מצוי תמיד עם אשתו כפי רצונו ותאוותו.

ב. וכי הראב"ד בהקדמה לספרו על ה' נדה הנקרא בעלי הנפש, וז"ל כי הוא חוק ומשפט למושלים על נפשותם ואין נפשם מושלת עליהם, פ"י נפש המתאוה היא נפש הבהמית המושלת על הכסילים והמושכת אותם לתאוות העולם, עד אשר ישכחו נפלאות הבורא וגודל מעשיו וכו' כענין שנא' "כי הלל רשע על תאות נפשו ובוצע ברחן ניאץ ה'", אך הצדיק המושל ביראת אלקים רוח אלקים נוססה בו ויאחז צדיק דרכו ויקח בידו נפש השכל להלחם עם הבהמית כגבור הנלחם בכלי מלחמתו וכו', וע"ז הדרך נקראו הצדיקים בעלי הנפש כי הם בעלים בנפשותם ואדונים בתאותם על כן קראתי שם הספר "בעלי הנפש", עכ"ל וע"ש עוד כי קצתתי. ומבואר היטב שמצות הפרישה הוא בעלות על התאוה החזקה שיש באדם, ובכח מצוה זו קונה מדה זו להיות מושל בנפשו הבהמית.

וכי עוד שם הראב"ד וז"ל ולמען ידע האדם כי י"ל בורא המושל עליו שם לו חוק ומשפט בהתחברו אל האשה, כאשר שם חוקיו על כל מתנות האדם כי אם נתן לו שדה הזרע צוה כמה חקים בחרישה וזריעה וקצירה וכו', ואף על גופו שם חקו למול את בשר ערלתו, ועל ימי הבלו שם לו חק לשמור את השבתות וימים טובים,

גם על האשה אשר נתן עמו לעזרו שם לו חק ומשפט ושם נסהו ויצו עליה להבדל ממנו לעתים ידועים בעת נדתה ובעת לידתה וכו', עכ"ל. ומבואר מדבריו שתכלית מצות הפרישה שהאדם יכיר ממשלת הבורא ית' עליו ועל ביתו ויכיר טובתו שהוא הנותן הכל והוא המשפיע כל צרכי האדם, ולו אנחנו משועבדים ליתן חלק ממה שחנן אותנו כמו תרומות ומעשרות, וע"י שפורש מן האשה לעשות רצון ה', ונותן החמדה והרצון להשי"ת, בזה המשיך ע"ע ועל ביתו מלכות שמים ושפע עליון ממקור הברכה והקדושה.

ג. ולפ"ז נבין היטב מה שמצינו תקנת חכמים שמי שנושא בתולה בועל בעילת מצוה ופורש, הרי בזמן של השמחה הגדולה שיש לחתן עם הכלה נאסרה תיכף לבעלה [וגם הזהירו הפוסקים שימהר החתן לעשות בעילת מצוה ויפרוש כדי שלא יבא לידי חשש הוצאת זרע לבטלה ח"ו ע"י קריבות אם לא יבעלנה], והרי התורה דרכיה דרכי נועם וגו' וכאן העמידו תקנתם, והטעם הפשוט מבואר בפוסקים ביו"ד סי' קצ"ג שמא לא יבחין בין דם בתולים לדם נדות ומפני שחתן יצרו תוקפן], ואמנם פשוט שיסוד התורה לחנך האדם להיות שליט על יצרו, וביותר בענין תאות האשה שיצה"ר של אדם מתגבר בזה יותר מכל התאוות (וכש"כ הרמב"ן פ' ואתחנן עה"פ לא תחמוד אשת רעך), ודוקא בתחלת הנישואין העמידו תקנה זו [וגם החשש שיגיע לידי איסור אם ימשך אחרי התאוה הוא אז יותר מצוי וכד' הפוסקים הנ"ל שחתן יצרו תוקפן], וע"פ יסוד הראשון בנישואין כן כל חיי הנישואין נמשכו אחרי זה.

וגם יש תועלת גדולה שיבינו חתן והכלה בתוקף זמן שמחתם, שאין השמחה תלויה דוקא בקירוב הגופני שביניהם, אלא שמחת חיים היא מיוסדת על ערכים רוחניים ורצון טוב לבנות החיים עם מטרות נעלות, וכעין שיסודו בברכת נישואין "שמח תשמח ריעים האהובים כשמחך יצירך בגן עדן מקדם", אשר שם היתה עיקר השמחה רוחנית כפי מדריגת אדה"ר קודם חטאו בעץ הדעת, ולפ"ז מובן למה חתימת ברכה זו היא משמח חתן וכלה ולא כחתימת ברכה אחריתא משמח חתן עם הכלה, ודו"ק.

ד. והנה יסוד החיים של עדת ישראל הק', מיוסד על חיי עוה"ב, וכמו שיסודו בברכת התורה "אשר נתן לנו תורת אמת וחי עולם נטע בתוכנו", ואנו חיים בעוה"ז

ונזקקים לצרכיו והנאותיו כדי לחיות כראוי בגוף ונפש בריאה, והכל כדי להגיע לחיי עוה"ב הנצחיים, ובלי הכרת יסוד זה אין קיום לחיים של תורה ומצוות, וזה פשוט ומוכרח שהסכמת האדם לוותר על הנאת האישות חצי מימי חייו אינו אלא מפני שיודע שמטרת החיים הם הנצחיים לעלמא דאתי, וחיי עוה"ז רק הכנה ופרוודור לחיי עוה"ב, וכל צרכי האדם ואשתו ניתנו כדי להתקיים כאן בעוה"ז מתוך שמחה ונחת ואהבה, ואין בזה תכלית עצמי ליהנות מכל סוגי הנאות הגשמיים, וזה הלימוד שמלמדים ומחנכים את הזוג בראשית זמן שמחתם והיא שמחה של מצוה אמיתית [דוגמת מתן תורה כידוע בפוסקים שיש לנו כמה מנהגים בנישואין שהוא כעין שהיה במ"ת].

ותבין בזה שמחת שנה ראשונה ג"כ מיוסדת על האחדות הנפשי שבין האיש והאשה וכמו שביאר החינוך בפ' כי תצא ע"ש, והרבה פעמים מתמשך הזמן של האיסור וספיקות של דם בתולים עד שנעשה סדר רגיל ביניהם, והכל לתועלת ההתלמדות וההכנה בחיי האישות, שכל ענין שמחה זו והנאתה טפילה לחיים האמיתיים של האיש והאשה והמשך הדורות הטובים, ואמנם יש גם שכר בעוה"ז ליראי ה' ההולכים בדרכיו, שנעשים החיים מתוקים וערבים באהבתם זל"ז וחלק הגופני וצרכיו עם חלק הנפשי מתאחדים יחד, וטועמים מעין טעם גן עדן בחברתם יחד עם נאמנותם זל"ז, מפני שהקב"ה הוא שוכן ביניהם ומשפיע להם שמחה טהורה ואמיתית, ויש מציאות חן עמוק מאד ביניהם כפי מה שאחז"ל חן אשה על בעלה, ומרגיש כ"א עם השני נעימות ומתיקות ושמחה גדולה.

ה. והרבה פעמים מתהווה סיבוכים בשאלות בהלכה שאין האשה יכולה ליטהר, או שבאים כתמים שלא בזמנם, ובזמן העיבור ג"כ אינה מסולקת דמים רק מתרבים זמנים האסורים, והחכם עיניו בראשו להבחין שזה הכל חינוך והוראה מן השמים להזהירו שאינו בעל הבית על המצבים ועל האישות, ולקרבו אל הקודש לחיות בהכנעה לבוראו בדרך הישרה והנכונה עפ"י גררי התורה גם בימי היתר, וע"ז נאמר "אני ה' אלקיך מלמדך להועיל מדריךך בדרך תלך", וזו הדרכה מן השמים בחסד עליון להעמיד האדם על תכליתו וישוב דעתו ברוח נכון, להבין דטובת חיי האישות הוא כשהננין ממנה במדה נכונה ממוזגת בדרך כבוד כראוי, ומי שאינו שם לב להשגחת ה' עמו, וחפץ לילך בשרירות לבו הרע יתכן שעוזבים אותו לעשות ככל אשר יחפוץ, וע"ז נאמר ולא שמע עמי לקולי וישראל לא אבה לי ואשלחהו

בשרירות לבם וגו', עד שיכול ח"ו להגיע לאיסורים או לזימה עם נשים אחרות מפני שקץ כבר בחלקו ואשת חברתו שרגיל בה יותר מדאי, ויוצא מזה מריכה בבית ומפח נפש וחוסר שלות האדם, מפני שלא רצה לקבל החינוך וההדרכה שנותנים לו מן השמים, וסוף הענין שאין לו שום שמחה אמיתית בחלקו, רק מלא הרהורי עבירה ותאוה וקנאה בחלק של אחרים, ונותן עיניו במה שאינו שלו, ומצטער על עולם שאינו שלו, וכל חייו מלאים עצבון וחוסר סיפוק ולא הרויח מאומה, וכל ענין זה נכלל בד' הגמ' (נדה א:): שטעם מצות נדה מפני שאדם רגיל באשתו וקץ בה, אמרה תורה תהא טמאה ז' ימים כדי שתהא חביבה על בעלה כשעת כניסתה לחופה ע"י שאינו רגיל בה, ומבואר דימי הפרישה גורמים חביבות ולא פירוד ח"ו, מפני שריבוי התענוג נמאס ותענוג תמידי לא נחשב כתענוג, ומזה מוכח הכלל שאמרו סתירת זקנים בנין, פ"י דמה שהתורה סותרת ומפרדת הוא סיבה לבנין הבית בשמחה וחביבות, ועז"א בגמ' (יבמות סג:): אשה טובה מתנה טובה לבעלה בחיק ירא אלקים תנשא, ועז"נ מצא אשה מצא טוב ויפק רצון מה', פ"י ענין הרצון שמתרצה האדם ושבע ושמח במה שניתן לו, וזוהי המתנה הגדולה יותר מכל המתנות כאז"ל איזהו עשיר השמח בחלקו שנא' יגיע כפיך כי תאכל אשריך וטוב לך, אשתך כגפן פוריה בירכתי ביתך וגו'.

ו. ומעיקרי תועלת זמן האיסור הוא שירגיש האדם טובת הבוי"ת במה שנתן לו האשה ולא יזלזל בחסד ה', ויבין שכל הנאותיו של אדם קצובין כמו מזונותיו, ועל הכל יש גזירה מן השמים כמה הנאה יגיע לאדם בעוה"ז, ולא יפול האדם לרשת הדמיון להשיג הנאה שלא כפי גדרי התורה, כי הקב"ה מחלק הנחת והשמחה והנאת הגוף בחכמתו במדה ובמשקל ובמשורה, שיהיה מספיק לכל ימות חייו, וע"י הפרישה מהנאת איסור הנה נמשך לו ההנאה והשמחה והרצון באשתו משך כל ימי חייו [גם לעת זקנתו] מפני שלא אכל כל קצבתו בפעם אחת, ומי שיבין יסוד זה כראוי יתיישבו לו הרבה עניינים בהנהגת הקב"ה עם האדם, דמה שנחסר לו עכשיו הוא טובה עבורו לאחר זמן, והוא כמש"כ אצל יוסף והיה האוכל לפקדון לשני הרעב ולא תכרת הארץ ברעב, ומזה נלמד דכל מי שמונע עצמו מראיות אסורות זוכה כנגדו לרב תענוג בהיתר בשלו, כי כן הוא הכלל שאין האדם מפסיד ע"י שמירת המצוות, רק מרויח בין בעוה"ז בין בעוה"ב, [ומקור הדברים הוא בגמ' מנחות (מד): אותן המצעות שהציעה לו באיסור הציעה לו בהיתר זה מתן שכרו בעוה"ז ולעוה"ב איני יודע כמה ע"ש].

פרק י'

בו יבואר מעלת ימי הספירה והליבון וטבילת טהרת האשה, המשרה קדושה יתירה על בית ישראל, בכחה של האשה יראת ה' היא תתהלל, שעל ידה נמושכים נשמות קדושות בעולם, וגם נמשך טהרה על הבעל ועל כל הבית

א. כאשר מגיע זמן הפסק טהרת האשה לבעלה שאז מתחלת להפסיק חזקת טומאתה ודם נדתה, החמירו מאד רבותינו הפוסקים בחובת הבדיקה ולבישת לבנים, וכידוע הרבה הלכות שנשנו בזה בשו"ע יו"ד סי' קצ"ו, ומוטלת החובה והזכות על האשה להרגיש גודל האחריות והזכות והנאמנו' שנתנה לה התוה"ק כש"נ "וספרה לה ואחר תטהר", [ומזה נלמד ההלכה שעד אחד נאמן בכל איסורי התורה כש"כ התוס' במס' גיטין (דף ב:)], ורק ע"י האשה הכשרה עם יראת שמים כהלכה אנו חיים ומתקיימים ובונים את בית ישראל בכל הדורות על טהרת הקודש, וע"פ הידוע שהאשה רומזת לשכינה הק', שהוא השראת קדושת ה' בתחתונים ובעוה"ז, וכמו שכל קיום העולם ושפע הטוב בא לנו ע"י השכינה כן השפעת קדושת ישראל ונשמות הטהורות באים לעוה"ז רק ע"י הנשים שמטהרין א"ע כראוי.

וגם הצלת בעלה מן החטא ושמירתו ע"י שיכול להתחבר עמה כהלכה, הכל הוא זכות האשה הטובה והצדקנית שנמסרו לה עניינים אלו בידה וברשותה לעשותם כראוי, והתורה הפקידה את האשה להיותה ממונה כמו שליח מן השמים לשמור הקדושה והברית עם הקב"ה בטהרתו, וכמה חשובה האשה שנמסרו לה תפקידים אלו שעל זה קיימים כל מסורת הדורות והתורה, וראוי לה לקבל הענין בגילה ורעדה והתרגשות גדולה מחמת גודל חשיבות המצוה שהוטל עליה.

ב. וצריך זהירות שלא להסתכל על מצוות אלו כמו עול כבוד, מפני העצלות שמפיל יצה"ר על האדם, ועי"ז בא ח"ו לרפיון ושכחה והתרשלות בקיום המצוות החמורות האלו כהלכתן ובזמנם כראוי, אלא תדע האשה הנבונה והיקרה שכל טירחא ותוספת הידור וזריזות ושמחה בכל מעשה שיש במצוות אלו, הן שימת לב על זמן הוסת וזהירות בוסת הגוף או הרגשות שגורמים איסור או חשש איסור, והן הזריזות במעשים של הפסק טהרה וההכנה לזה דהיינו הרחיצה שלפני ההפסק, והן הבדיקות שיהיו כהלכה בחורין וסדקים ונקיות הבד של הבדיקה לפני ההכנסה

ובהוצאתו, הנה כל הפעולות האלו הם מצוות גדולות מאד, ומן השמים משגיחים על כל הפרטים האלו באיזה אופן הם נעשים ובאיזה אחריות ויראת שמים פועלת האשה הדברים האלו, וכפי הרגש קודש בזה כן תזכה לסיעתא דשמיא שתהיה שהרתה בהידור ותכלית הכשרות בלי ספיקות וקולות וכיו"ב.

ג. והנה טבע האדם בכל מצוה שיש בה גם רצון הגוף בהם, שתמיד ההדיוט שהוא הגוף קופץ בראש ואומר שהכל נעשה רק בשבילו והוא העיקר ועיקר מטרתו וענינו הוא לעשות דבר לצרכו, ומפני שאצל אנשי עוה"ז עניני הגוף הם העקריים והקובעים הרבה יותר מעניינים רוחניים ומצוות כידוע, ולכן כל מחשבותינו תמיד נמשכים אחרי הגופניות, ובימי הספירה כל ההרגשים תפוסים עם הרצון להגיע ליום הטבילה והעונה עם בעלה, וכן במצוות החפיפה והטבילה שהוא פעולת הטהרה הנפלאה, שהופך את האדם מן הטומאה הקשה של זמן נדות, למציאות של טהרה וכשרות שהוא כמו התהפכות המציאות מחשך לאור, הנה גם בזה כל הרגש האדם נתון רק במה שכבר הגיע לזמן הטוב שניתן לו למלא חשקו ורצונו שזה תופס אצלו יותר מהכל. [נמחנכים את הכלות והנשים שכל התכלית והשיא של הטהרה הוא העונה עם בעלה, והכל טפל לזה, ואין הדבר נכון לעשות מן הטהרה דבר טפל לעונה שהרי מברכין על הטבילה אשר קדשנו במצוותיו ורצונו, מה שאין מברכין על העונה, ובודאי שיש תכלית עצמי בטהרה זו אע"פ שעיקר הנ"מ הנוגע למעשה הוא כלפי הבעל, ודו"ק].

וכבר מצינו שישנם כמה גדרים וגזירות בענין ההכנה לטבילה שזו מצות החפיפה לעשותה במתינות וזהירות רבה, ומפני שהאשה מהומה לביתה ויש חשש שלא תקפיד כראוי על פרטי דיני החפיפה כדי למהר לחזור לביתה, לכן החמירו הפוסקים לקבוע זמן מסויים על החפיפה שתיעשה הכל כהלכה ולא בפזירות ומהירות, ושלא יהיה שום חציצה אפי' חשש כל דהו כשהאשה צריכה להתקדש מטומאתה במקוה טהרה, וכל ענין המקוה הוא ענין עליון וקדוש שמסלק כל הרע והזקוק וקושי הטומאה השורה בימי זיבה ונדות שהם מן הטומאות הקשות שבאים עלינו מפני חטא נחש הקדמוני בעץ הדעת.

ד. ותקנו לברך על הטבילה כמו על שאר המצוות "אשר קדשנו במצוותיו ורצונו על הטבילה", וזו הטהרה היחידה מן התורה הנוהגת תמיד גם בגלות, שאין אנו יכולים ליטוהר מפני טומאת מת החמורה מפני שאין לנו אפר פרה אדומה כידוע, והטעם שנשאר לנו טהרה זו מפני שטהרת האשה לבעלה הוא ענין מיוחד, שזה כח

הקיום שלנו בגליות לייחד ולטהר האשה לבעלה, ולבנות עי"ז בנין קדוש של כנסת ישראל עם נשמות ישראל משורשם העליון הק', ובלעדי זה אין קיום לעולם שא"א להתקיים בלי ישראל, ויש ענינים גדולים הנשפעים עלינו ע"י טהרת המקוה של האשה לבעלה, שמשרה בכח טהרה זו שפע קדוש רם ונשא על הבית הפרטי ועל הכלל ישראל שעליהם נא' אהבת עולם בית ישראל עמך אהבת, וזה חומר של ליל טבילה שאין דוחין אותו רק אם יש הכרח ע"פ הלכה ובהתייעצות עם מורה הוראה.

והרבה הלכות שנויות במס' מקואות וברמב"ם ושו"ע בדיני המקוה, וחוז' מזה הרבה הלכות בדין הטבילה והחציצה, והכל מכוון בסודות עליונים ונשגבים דברי אלקים חיים ומלך עולם, וזה כח הטהרה הגדול ביותר שיש לנו במצוה מעשית ורק האשה זוכה ליטהר בזה, אחרי שספרה ז' ימים נקיים ועלתה ממדריגה למדריגה כל יום ויום שתוכל לקבל הטהרה הרמה והגדולה הזאת, וכאשר טובלת והאשה שעומדת עליה להשגיח על הטבילה אומרת כשר מכריזין עליה בשמים שיבאו על ידה נשמות כשרות לעולם, ונעשה בזה שמחה גדולה בשמים, [וכעין שמחת נישואין שיש שמחה למעלה במעונו של הקב"ה ע"י בנין זה, כן יש שמחה בליל טבילה זמן פקידת השכינה והנשמות ונחשב כמו יו"ט לאשה עם בעלה], והכל רמז למה שעתידי הקב"ה בגאולה העתידה לטהר את ישראל מטומאתם במים טהורים כמש"כ בס' יחזקאל (לו, כה) "וזרתי עליכם מים טהורים וטהרתם מכל טומאותיכם ומכל גילוליכם אטהר אתכם, ונתתי לכם לב חדש ורוח חדשה אתן בקרבכם והסירותי אל לב האבן מבשרכם וגו' ואת רוחי אתן בקרבכם וגו'", ובזכות מצות טבילה וטהרה כהלכתה זוכים לבנים טובים כשרים, וגם יש להתפלל אז על כל הבנים והבנות וצאצאים שיש לנו כבר שיתוסף עלינו ועליהם רוח טהרה ונשמה חדשה מכח מצות הטבילה שגורמת טהרה בעולם.

ה. וכל קיומנו לעמוד בניסיונות כאן בעוה"ז שהם הנסיונות הקשים, הכל תלוי כפי ערך הנשמה והרוח הנכון שניתן לנו מן השמים והוא עיקר הסיוע שיש לנו מכח אור הנשמה שניתנה לנו לצורך ענין זה להגביר כחה כנגד נפש הבהמית ותאותה, ולכן ביוה"כ ובסליחות אנו מתפללים "רוח קדשך אל תקח ממנו", וזה המגין הגדול בחשך הגליות וירידת הדורות, שרק ע"י הרגש הנשמה הק' יכולים לעמוד איתן במסורת התורה והמצוות, ושלא להתפתות אחרי ריבוי הטומאה והרע שישנו בעולם כולו. ועל זאת הופקדו במיוחד האמהות של בית ישראל לדאוג להמשיך אלו הנשמות ע"י תפלה וטהרה בשמחה של מצוה אמיתית.

וכ' בשם האריז"ל שנרמזו בפסוק ל'ב ט'הור ב'רא ל'י אלקים ר"ת טב"ל דע"י הטבילה מתחדש בנפש האדם לב טהור, [וגם יש רמז בגימטריא טב"ל הוא כמו א"ם פי' דטבילת האם מועלת לילד הנולד שיהיה לו לב טהור בתחלת בריאתו שהרי הוא נוצר בתוך האמא], וגם מועלת הטבילה לטהר לב האשה ובעלה אשר מתחבר עמה אחרי טהרתה וטבילתה כדת וכדין, ומפני שחל קדושה עליה מכח מצות הספירה והבדיקות וטרחת הטבילה, וקדושה זאת עוברת גם על בעלה בחיבורו עמה, והראיה מההלכה שיש חומר טומאת נדה למי שבועל נדה שחלים עליו כל דיני טומאת הנדה ע"י הבעילה, וא"כ ק"ו שמדה טובה מרובה שע"י חיבור ומצות עונה עם האשה אחרי שנתקדשה בכל הלכות הספירה והטבילה שתחול קדושה זו גם על הבעל.

ומוטל עלינו לחבב הטהרה מן הטומאה, וזה לעומת זה עשה האלקים טהרה כנגד טומאה, וכל עיקר מעלת הנשמה שהיא טהורה ובאה ממקור עליון טהור וקדוש מתחת כסא הכבוד, ולכן ע"י טהרת המקוה שהיא מקור מים טהורים שיכולים לסלק הטומאות הקשות, זוכים אנו להמשיך עלינו ועל בנינו הטהרה שתשפיע על נשמותינו שיהיו קשורות במקורם הטהור העליון והקדוש. ועז"נ אשרי העם שככה לו אשרי העם שה' אלקיו.

ו. והנני מסדר כאן נוסח התפלות

- א. לבעל ואשתו בתחלת ראיית נדתה:
- ב. לאשה בתחלת הפסק טהרה וספירת ז"נ:
- ג. לאשה כל יום מז' נקיים כשבודקת וסופרת:
- ד. לאשה ביום טבילתה כשמכינה א"ע לזה:

א

רבון העולמים מודים אנחנו לך שבחרת בנו מכל עם וקדשת אותנו במצוותיך הקדושים, ובפרט בקדושת המצוה לפרוש מן האשה בימי נדתה וטומאתה, וכמו שכתוב בתורה "ואל אשה בנדת טומאתה לא תקרב", ואנחנו מקבלים מצוה זו לכבודך ולעשות רצונך בלבב שלם ביראה ואהבה, אנא רבון העולמים זכינו לקיים פרישה זו כהלכה בכל פרטיה ודקדוקיה, ולתקן ע"י זה נפשתינו כרצונך הטוב להחיות אותנו לעוה"ב הנצחי ונזכה בזה לחיי עוה"ב בקדושה ובטהרה, ותסייע

אותנו שלא נכשל ח"ו באיסורים אלו, לא באיסור תורה ולא באיסור מדרבנן, ונעשה הכל כהלכה, ולא יהיה בינינו מתח וריב וכעס ורוגז וצער ועגמת נפש, ותשרה עלינו שכינתך הקדושה ורוח קדשך כדי לקיים מצוותיך בשמחה ובטוב לבב מרוב כל, ויהי נועם ה' אלקינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו.

ב

רבון העולמים קבל נא תפילתי שאוכל לצאת מטומאה לטהרה, ולהפסיק בטהרה כהלכה בלי שום פקפוקים וספיקות וקולות, אלא תהיה טהרתי בתכלית הליבון והנקיות מכל סרך וחשש איסור, וְזַכְּנִי לקיים מצות "וספרה לה ואחר תטהר" כמו שכתוב בתורה, וכל הבדיקות יהיו נקיות וטהורות בתכלית הטהרה, ולא ימצא שום סתירה בספירת ז"נ אלו - ויהי נועם ה' אלקינו עלינו וגו'.

ג

הריני מוכן לקיים מצות ספירת ז' ימים נקיים כדי ליטהר וכמש"כ וספרה לה, לספור ז' ימים נקיים בבדיקה כהלכה, והיום הוא יום פלוני של ספירת ז' נקיים [הערה: זה לפי שיטת השל"ה הק' שיש מצוה להוציא בפה את יום הספירה, אע"פ שאינו מעכב מעיקר הדין], וְזַכְּנִי לגמור הימים האלו בטהרה בלי שום מכשול ושכחה, ובלי סתירה ברציפות ימי הספירה, ובלי עיכובים וספיקות או קולות בהלכות אלו, ותצילנו מכל צער ועגמת נפש, ויהי נועם ה' אלקינו עלינו וגו'.

ד

רבון העולמים זַכְּנִי נא היום בערב לקיים מצות הטבילה והטהרה כהלכתה בכל פרטיה ודקדוקיה, בלי שכחה ובלי מכשול וחסרון, ובלי שום חציצה זַכְּנִי לטבול במקוה טהורה וכשרה ומהודרת כהלכתה, וע"י זה נזכה אני ובעלי להמשיך עלינו קדושה וטהרה ממקור קדושת ישראל ולהמשיך נשמות טהורות וקדושות צדיקים וצדקניות, ותקדש אותנו בקדושתך ותעביר מאתנו כל פגם, וכל דבר רע, וכל סרך טומאה ויתקיים בנו ובכל עמך בית ישראל מש"כ "וזרקתי עליכם מים טהורים וטהרתם מכל טומאותיכם ומכל גילוליכם אטהר אתכם", ויהי נועם ה' אלקינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו.